

Ikast-Brande
Kommune

Sagsnummer: 09.17.19-P19-6-23

Miljøgodkendelse efter § 16 a, stk. 2 i *husdyrbrugloven*

**Svinebruget
Brunbjerggaard
Dyringhavevej 3
7361 Ejstrupholm**

Afgørelsesdato: 1. august 2024

Copyright

Ortofoto og skråfoto indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, som frit har stillet sit materiale til rådighed. Link til vilkår: <http://sdfe.dk/om-os/lovstof/rettigheder-og-vilkaar/>

Lovgivning

Al lovgivning er benævnt med populærtitel. En samlet oversigt over lovgivning findes i bilag 1.

Indhold

DATABLAD	4
ANSØGNINGEN	5
HISTORIK	5
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	5
LOVLIGGØRELSE OG DISPENSATION	6
VILKÅR	7
LOVGRUNDLAG	10
IE-HUSDYRBRUG	10
BIAKTIVITETER	10
OFFENTLIGGØRELSE OG ORIENTERING AF NABOER	11
REVURDERING	11
GYLDIGHED	11
HELT ELLER DELVIST BORTFALD AF AFGØRELSEN	11
ANDRE GODKENDELSER, TILLADELSER OG DISPENSATIONER	12
MILJØKONSEKVENSRAPPORT	12
IKAST-BRANDE KOMMUNES VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR DE STILLEDE VILKÅR	12
PLACERING AF ANLÆG	12
LANDSKABELIGE, KULTURHISTORISKE OG GEOLOGISKE VÆRDIER	12
PÅVIRKNING AF NATUR	12
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER	13
JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND	13
LUGT	13
STØJ OG RYSTELSER	13
STØV	13
FLUEGENER OG UHYGIEJNISKE FORHOLD	14
LYSPÅVIRKNING	14
AFFALD SAMT OLIE- OG KEMIKALIEOPBEVARING	14
TRANSPORT	14
SPILDEVAND	14
HÅNTERING OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	14
ANVENDELSE AF BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	15
BAT – REDUKTION AF AMMONIAKEMISSION	15
BAT – RÅVARER	16
BAT – VAND OG ENERGI	16
BAT – MANAGEMENT	16
SAMLET VURDERING OM ANVENDELSE AF BAT	16
ALTERNATIVER, 0-ALTERNATIVET OG OPHØR AF DRIFTEN	16
KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING	17
KLAGEVEJLEDNING	17
BILAG	20

Datablad

Husdyrbruget		Konsulent	
Bedrift Cvr	20129891	Konsulent Cvr	27428843
Husdyrbrugets navn	Brunbjerggaard	Konsulent virksomhedsnavn	SAGRO I/S
Beliggenhedsadresse	Dyringhavevej 3	Konsulentnavn	Per Lousdal
Postnummer	7361	Konsulentadresse	Birk Centerpark 24
By	Ejstrupholm	Konsulentpostnummer	7400
Ansøger		Konsulentby	Herning
Ansøgersnavn	I/S Overtorp v. Nielli Simmelsgaard	Konsulenttelefon	96296641
Ansøgeradresse	Åhusevej 68,	Konsulent-email	pll@sagro.dk
Ansøgerpostnummer	7470	Ejendom	
Ansøgerby	Karup	Ejendomsnummer	1460948
Ansøgertelefon	25139051	CHR numre	23706
Ansøger-email	overtorp@overtorp.dk	Matrikler på ejendomsnummer	
		Matrikel: 2e - Smedebæk Mølle, Ejstrup	

Ansøgningen

Ikast-Brande Kommune har den 22. marts 2024 modtaget en ansøgning om en § 16 a-miljøgodkendelse jævnfør husdyrbruglovenⁱ, af husdyrbruget, Dyringhavevej 3, 7361 Ejstrupholm

Ansøger ønsker en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven fra 2007. Der søges ikke om anlægsetablering, -udvidelse eller -ændring. Det er således en overgang fra godkendelse af produktionsenheder til produktionsareal (stipladsmodellen).

Ansøger har også søgt om en retlig lovliggørelse af produktionsarealer, der enten var registreret forkert i den tidligere godkendelse, eller slet ikke registreret.

Husdyrbruget har et samlet produktionsareal på 5.698 m², hvorpå der er svin. Der foretages ikke bygningsmæssige ændringer.

Overtorp I/S driver også ejendommen Åhusevej 68, 7470 Karup med søer på friland samt Tinghøjvej 53, 7470 Karup J med slagtesvin. Ikast-Brande Kommune vurderer, at husdyrbruget på Dyringhavevej 3, 7361 Ejstrupholm ikke er forureningsmæssig forbundet med Åhusevej 68 eller Tinghøjvej 53 begrundet i at afstanden mellem Dyringhavevej 3 og de to andre husdyrbrug er mere end 100 meter, samt mere end 50% af den ukorrigerede geneafstand til nabo uden landbrugspligt for Dyringhavevej 3.

Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at husdyrbruget ikke skal godkendes sammen med husdyrbrugene på Åhusevej 68 eller Tinghøjvej 53, begge 7470 Karup.

Historik

8 års drift

For 8 år siden var den gældende produktionstilladelse en §12 miljøgodkendelse fra 15. december 2009 til en 428 DE's malkekvægsbesætning.

Nudrift

Den gældende godkendelse på ejendommen er en §12 miljøgodkendelse fra den 23. marts 2017. Med den miljøgodkendelse ændredes godkendelsen fra malkekvæg til produktion af 16.000 slagtesvin i vægtintervallet fra 28 kg til 115 kg. Det betød, at de eksisterende kvægstalde blev omdannet til svin. Det skal bemærkes, at etablering af et dybstrøelsesareal i laden ved en fejl ikke var en del af godkendelsen. Dernæst var staldsystemet i udleveringsrummet benævnt forkert. Ikast-Brande Kommune har på baggrund af en ansøgning beregnet, om en medtagelse af dybstrøelsesarealet i den tidligere lade, og en korrektion af staldsystemet i udleveringsrummet, ville føre til en anden afgørelse, end den konkrete fra 23. marts 2017. Som beskrevet senere ville medtagelse af dybstrøelsesarealet, samt rettelse af staldsystemet ikke have ført til en anden afgørelse end den aktuelle fra 23. marts 2017. Derfor er dette retlig lovliggjort i nudrift. Produktionsarealerne er de samme i nudrift og ansøgt drift.

Afgørelse om miljøgodkendelse

Ikast-Brande Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Dyringhavevej 3, 7361 Ejstrupholm, med de stillede vilkår. Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 16 a, stk. 2, i *husdyrbrugloven*, samt reglerne i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*ⁱⁱ. Ikast-Brande Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT), og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at godkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøgodkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, ansøgningsskema nr. 241520, version 5, og ansøgers miljøkonsekvensrapport (se bilag 2). Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget.

Der må ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg før det er anmeldt og godkendt af Ikast-Brande Kommune. Således må husdyrbruget ikke uden kommunens forudgående godkendelse eller tilladelse udvide eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Miljøgodkendelsen, med de tilknyttede vilkår og forudsætninger, erstatter vilkår og forudsætninger for ejendommens drift, som har været stillet og forudsat i forbindelse med tidligere vurderinger af husdyrbrugets virkninger på miljøet.

Lovliggørelse og dispensation

Ikast-Brande Kommune lovliggør hermed eksisterende nudrift for et dybstrøelsesareal i den tidligere lade, og det eksisterende staldsystem i udleveringsrummet.

Etableringen (dybstrøelsesstalden) og korrektionen (staldsystem i udleveringsrummet) er ændringer i forhold til den miljøgodkendelse der blev afgjort 23. marts 2017 af Ikast-Brande Kommune.

Ikast-Brande Kommune har beregnet og vurderet om miljøgodkendelsen fra 23. marts 2017, også ville være blive givet, hvis etableringen og korrektionen havde været en del af det ansøgte.

Beregningerne og vurderingerne er foretaget på baggrund af de love, regler og retningslinjer, der var gælden på tidspunktet for miljøgodkendelsens afgørelse. Dernæst har Ikast-Brande Kommune inddraget ny viden, samt de love og regler der pt. er gældende. Endelig har Ikast-Brande Kommune beregnet og vurderet om etableringen og det korrigerede ville have en virkning på det landskabelig udtryk, og på omboende i form af gener, samt på natur.

På baggrund af;

- at lugtgeneafstande til naboer, samt generelle afstandskrav ville være overholdt,
- at kravene for maksimalpåvirkning af natur ville være overholdt,
- at BAT-kravene ville være overholdt,
- at gener for omboende ikke ville være væsentlige,
- at landskabelige hensyn ikke ville være påvirket,
- at det ikke ville medføre væsentlig øget forurening,

hvis det etablerede og korrigerede havde været en del af miljøgodkendelsen afgjort 23. marts 2017 lovliggør Ikast-Brande Kommune det etablerede og korrigerede.

Behandlingen af ansøgningen om lovliggørelse kan ses i bilag 3

Ikast-Brande Kommune meddeler dispensation jævnfør § 34, stk. 1 i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* (50 % reglen) for genekriteriet til nærmeste enkeltbolig. Ikast-brande Kommune vurderer på baggrund af ansøgningsmaterialet, at 50 % reglen kan anvendes i denne sag, da afstanden til nærmeste nabobeboelse på Dyringhavevej 1, 7361 Ejstrupholm er 60 % af den beregnede geneafstand.

Af ansøgningsmaterialet fremgår det, at lugtemissionen er uændret fra nudrift til ansøgt drift.

Ud over at kravene for benyttelse af 50 % reglen (§ 34) er opfyldt, bemærker Ikast-Brande Kommune, at husdyrbruget som alternativ til en ny godkendelse skal revurderes. Og det følger af bestemmelserne om revurdering af miljøgodkendelser, at kommunalbestyrelsen skal acceptere 50 % reglen, i fald betingelserne er opfyldte (§ 46 stk. 2).

Da den beregnede lugtemission fra husdyrbruget ikke ændres fra nudrift til ansøgt drift, kriterierne for 50 % reglen er opfyldt og kommunalbestyrelsen skal acceptere den beregnede lugtemission ved en revurdering fraviger Ikast-Brande Kommune geneniveauerne i § 32 i henhold til § 34 stk. 1.

Vilkår

Der er stillet følgende vilkår for udnyttelsen af miljøgodkendelsen:

1. Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøgodkendelsen med tilhørende bilag.
2. Produktionsareal, dyretyper, staldindretning og gødningsopbevaring m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten og kortet nedenfor:

Stalde og produktioner					
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift					
Slagtesvin med udeareal	4905	Naturlig ventilation	3 m	(#634668) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	4306
Sygestald og udleveringsrum	1236	Blandet ventilation	3 m	(#646322) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	302
				(#634670) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	650
Bufferstald og udlevering	675	Blandet ventilation	3 m	(#646138) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	440
Sum					5698

Opbevaringslagre		
Navn	Lagertype	Areal (m ²)
Gyllebeholder 1 (1500 m3)	Flydende	412
Gyllebeholder 2 (2000 m3)	Flydende	553
Gyllebeholder 3 (3000 m3)	Flydende	699
Møddingsplads gl. godkendelse	Svin, dybstrøelse	200
Mødding i køresilo	Svin, dybstrøelse	500
Plads til container	Svin, dybstrøelse	150

3. Eventuelle ændringer i ejerforhold eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Ikast-Brande Kommune.
4. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og eventuelle ansatte på husdyrbruget skal være bekendt med de stillede vilkår.

for aftenperioden, kl. 18.00 – 22.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede time, og
for natperioden, kl. 22.00 – 7.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede halve time.
9. Fast husdyrgødning (dybstrøelse og strøelse fra de faste gulve) må kun læsses i container på de arealer der er godkendt som opbevaringslagre. Og det er uanset, om containeren er monteret på lastbil, eller placeret på befæstningen. De godkendte områder ses i vilkår 2.
10. Ved eventuelt varigt ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Alt miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning*.

* Vær blandt andet opmærksom på reglerne om ophør i § 58 i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet på grundlag af de oplysninger, der er i ansøgningsskema nr. 241520, version 3, som beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk den 17. juni 2024.

Husdyrbruget er omfattet af § 16 a, stk. 2, da der er flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg).

Miljøgodkendelsen er udarbejdet efter *husdyrbrugloven*, hvor EU's VVM-direktivⁱⁱⁱ og IE-direktiv^{iv} er indarbejdet.

IE-husdyrbrug

IE-husdyrbrug er defineret som husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 16 a, stk. 2, nr. 1-3, i *husdyrbrugloven*.

Da husdyrbruget har flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg), så er det omfattet af IE-direktivet.

Ikast-Brande Kommune gør i den forbindelse opmærksom på en række særregler for IE-husdyrbrug, fastsat i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* kapitel 17:

- Miljøledelse
- Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab
- Hændelser og uheld
- Fodringskrav
- Energieffektiv belysning
- Støvemissioner fra staldanlæg
- Overholdelse af vilkår og krav
- Årlig indberetning til kommunalbestyrelsen
- Ophør.

Biaktiviteter

Efter det oplyste er der ikke eksisterende biaktiviteter på husdyrbruget, som er omfattet af krav om godkendelse, tilladelse m.v. efter *miljøbeskyttelsesloven*^v eller regler udstedt i medfør af loven. Der er

endvidere ikke i forbindelse med den aktuelle ansøgning om miljøgodkendelse søgt om sådanne biaktiviteter, der forudsætter godkendelse, tilladelse m.v. efter anden lovgivning.

Offentliggørelse og orientering af naboer

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været for-annonceret i 14 dage fra den 14. maj 2024 på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside, www.ikast-brande.dk. Offentligheden har dermed haft mulighed for at se ansøgningen og anmode om at få tilsendt et udkast til afgørelse, jævnfør § 67 i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*.

For-annonceringen gav ikke anledning til anmodninger om at se udkastet eller bemærkninger til det ansøgte.

Ansøger og ansøgers konsulent har haft et udkast til afgørelsen i høring fra den 18. juni 2024 med 30 dages frist for kommentarer. På baggrund af annoncering, har ingen anmodet om, at få udkast til miljøgodkendelsen tilsendt. Naboer og andre berørte blev ligeledes den 18. juni 2024 orienteret om udkastet og om hvordan de kunne rekvirere udkastet til afgørelse. De fik også en frist på 30 dage til at kommentere udkastet.

Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

Afgørelsen om miljøgodkendelse er truffet den 1. august 2024, og blev offentliggjort på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside <https://ikast-brande.dk/offentliggoerelser-og-hoeringer> samme dag. Afgørelsen bliver desuden lagt på Miljøstyrelsens Digitale MiljøAdministration (DMA) på hjemmesiden <https://dma.mst.dk/>.

Revurdering

Miljøgodkendelsen skal, jævnfør *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2032.

Dog tages en godkendelse af et IE-husdyrbrug op til revurdering, når der er offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen tilrettelægges på en sådan måde, at husdyrbruget kan overholde kravene senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-Tidende.

Gyldighed

Miljøgodkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelse er meddelt. Hvis en del af miljøgodkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Helt eller delvist bortfald af afgørelsen

Hvis miljøgodkendelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af miljøtilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Tilladelsen er udnyttet, når mindst 25 procent af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Driftsmæssig

udnyttelse er opnået, når der på det pågældende produktionsareal produceres mindst 50 procent af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at en miljøgodkendelse efter reglerne i *husdyrbrugloven* ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Der skal derfor eksempelvis – i det omfang, at det er relevant i det konkrete tilfælde – søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Ikast-Brande Kommune.

Miljøkonsekvensrapport

En ansøgning om en § 16 a-miljøgodkendelse skal indeholde en miljøkonsekvensrapport. De oplysninger, som ansøger fremlægger i miljøkonsekvensrapporten, skal være fuldstændige og af tilstrækkelig høj kvalitet, lige som ansøger skal sikre, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af en kvalificeret og kompetent ekspert.

Ansøgers konsulent har udarbejdet en miljøkonsekvensrapport (se bilag 2), som – sammen med ansøgningsskemaet fra husdyrgodkendelse.dk – danner grundlag for afgørelsen om miljøgodkendelsen. Miljøkonsekvensrapporten opsummerer husdyrbrugets påvirkning af miljø, landskab, naboer, natur m.m.

Ikast-Brande Kommunes vurdering og begrundelse for de stillede vilkår

Vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Placering af anlæg

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit "Afstandskrav", at faste afstandskrav er overholdt. Det bemærkes, at de faste afstandskrav gælder for etableringer, ændringer eller udvidelser, der medfører øget forurening. Men der er ikke etableringer, udvidelser eller ændringer, der medfører øget forurening, indenfor de generelle afstandskrav.

Landskabelige, kulturhistoriske og geologiske værdier

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit "Beliggenhed", at gennemførelsen af projektet – og driften af husdyrbruget i øvrigt – ikke vil medføre væsentlige landskabelige ændringer i forhold til den eksisterende tilstand.

Påvirkning af natur

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit "Naturområder", og beregninger i husdyrgodkendelse.dk, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1-, 2- og 3-natur. Ligeledes vurderes det, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af *naturbeskyttelseslovens*^{vi} § 3. Der er derfor ikke grundlag for at stille yderligere vilkår for at beskytte de pågældende naturområder.

Påvirkning af bilag IV-arter

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit "Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter", og beregninger i husdyrgodkendelse.dk, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

Jord, grundvand og overfladevand

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit "Afløbsforhold", "Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger" og "Grundvand", at projektet ikke medfører nogen væsentlig virkning på jord, grundvand og overfladevand – herunder overfladevand inden for Natura 2000-områder².

Lugt

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit "Lugt", og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, at projektet ikke vil medføre øgede lugtgener. Det generelle lugtgenekriterium for nærmeste beboelse på ejendom uden landbrugspligt er imidlertid ikke overholdt. Som beskrevet i afsnittet Lovliggørelse og dispensation har Ikast-Brande Kommune anvendt 50 % reglen (§ 34 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), idet kriterierne herfor er opfyldt. Det er også tillagt betydning ved vurderingen, at husdyrbruget kan revurderes og dermed fortsætte med produktion i de eksisterende stalde, der ikke ændres med det godkendte. Og endelig er vurderingen foretaget på baggrund af, at den beregnede lugtemission er uændret efter denne godkendelse.

Ikast-Brande Kommune stiller dog et lugt-vilkår for at kunne minimere lugtgener, hvis de viser sig at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen (vilkår 5). Det bemærkes, at forudsætningen for lugtberegningerne er, at husdyrbrugets til stadighed opretholder en god staldhygiejne.

Støj og rystelser

I miljøkonsekvensrapportens afsnit "Støj" og "Rystelser" er der redegjort for støj og rystelser fra husdyrbruget, og Ikast-Brande Kommune vurderer at støj og rystelser fra husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener. Ikast-Brande Kommune stiller dog vilkår i forhold til den maksimale støjledning fra husdyrbruget, herunder fra anlæg, maskiner og transport internt på husdyrbruget (ikke kørsel på offentlig vej), for at sikre, at husdyrbruget ikke giver anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende. Vilkåret giver også mulighed for en støjmåling eller en beregning for husdyrbrugets regning, såfremt det bliver relevant (vilkår 8).

Støv

I miljøkonsekvensrapportens afsnit "Støv" er der redegjort for gener fra husdyrbruget i form af støv. Ikast-Brande Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne, blandt andet i kraft af udkørselsforhold fra ejendommen og placeringen af afskærmende beplantning. Ikast-Brande Kommune finder det ikke nødvendigt at stille vilkår om støv.

² Natura 2000-områder er et netværk af beskyttede naturområder i EU.

Fluegener og uhygiejniske forhold

I miljøkonsekvensrapportens afsnit "Fluer og skadedyr" er der redegjort for skadedyrsbekæmpelse på husdyrbruget. Ikast-Brande Kommune stiller vilkår der sikrer, at der kan gennemføres foranstaltninger, hvis det viser sig at der er væsentlige gener for omgivelserne fra fluer på ejendommen (vilkår 7).

Rotter forudsættes bekæmpet efter de til enhver tid gældende generelle regler herfor.

Lyspåvirkning

I miljøkonsekvensrapportens afsnit "Lys" er der redegjort for gener fra husdyrbruget i form af lys. Ikast-Brande Kommune vurderer, at belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende på grund af anlæggets placering og udformning samt driftsform. Ikast-Brande Kommune finder det ikke nødvendigt at stille vilkår om lys.

Affald samt olie- og kemikalieopbevaring

I miljøkonsekvensrapportens afsnit "Affald" "Døde dyr" og "Reststoffer" er der redegjort for affald på husdyrbruget samt for olie- og kemikalieopbevaring. Ikast-Brande Kommune vurderer, at bortskaffelse af døde dyr sker på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes, og at bortskaffelse af øvrigt affald sker miljømæssigt forsvarligt, når *Ikast-Brande Kommunes Regulativ^{vii}* for erhvervsaffald efterleves. Ikast-Brande Kommune vurderer ligeledes, at ansøger tager de nødvendige forholdsregler med hensyn til opbevaring af olie og kemikalier, for at sikre mod forurening. Ikast-Brande Kommune finder det derfor ikke nødvendigt at stille vilkår om affald samt olie- og kemikalieopbevaring.

Transport

I miljøkonsekvensrapportens afsnit "Til- og frakørselsforhold" er der redegjort for transporter til og fra husdyrbruget. Ikast-Brande Kommune vurderer på den baggrund, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil give væsentlige gener for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes. Ikast-Brande Kommune finder det ikke nødvendigt at stille vilkår i forhold til transport – vær dog opmærksom på det tidligere nævnte vilkår om støj fra interne transporter (vilkår 8).

Spildevand

I miljøkonsekvensrapportens afsnit "Afløbsforhold" er der redegjort for afledning af vand fra befæstede arealer, tagvand, rengørings- og processpildevand og sanitært spildevand.

Ikast-Brande Kommune vurderer på den baggrund at afledning af spildevand sker efter gældende regler.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

I miljøkonsekvensrapportens afsnit "Håndtering og opbevaring af husdyrgødning" er der redegjort for håndtering og opbevaring af husdyrgødning på husdyrbruget. Ikast-Brande Kommune vurderer på den baggrund, at opbevaring af husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler, hvilket vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø. På husdyrbruget er der et større antal m² befæstede arealer der kan anvendes til opbevaring af husdyrgødning, end der er ansøgt, og godkendt til opbevaring. Møddingsplads, køresilo og containerplads udgør således 3.267 m², hvoraf 850 m² må anvendes til opbevaring af husdyrgødning. Møddingsplads, køresilo og containerplads afvandes til gyllebeholder, sammen med en del m² forplads i forbindelse hermed. Da især containerpladsens placering har været betydende ved vurderingen af mulige gener fra

husdyrgødningsopbevaring og -håndtering, stilles der vilkår om at fast husdyrgødning kun må læsses i container på de arealer der er godkendt som opbevaringslagre. Og det er uanset, om containeren er monteret på lastbil, eller den er placeret på befæstningen (vilkår 9).

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Det aktuelle husdyrbrug har i ansøgt drift en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, hvorfor ammoniakemissionen skal reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af BAT. Da husdyrbruget er omfattet af IE-direktivet, skal det derudover generelt leve op til principperne om anvendelse af BAT, som disse er foreskrevet i EU-kommissionens BAT-konklusioner med tilhørende BAT-referencedokumenter (BREF).

Ikast-Brande Kommune vurderer – i lighed med en udmelding fra Miljøstyrelsen i maj 2017 – at kravene i den seneste BAT-konklusion i meget vid udstrækning er indeholdt i den nugældende regulering, herunder i reglerne om miljøgodkendelse af husdyrbrug og de generelt gældende regler om placering, indretning og drift af husdyrbrug, de generelt gældende regler om opbevaring og anvendelse af husdyrgødning samt reglerne om gødningsregnskab og indberetning deraf. Af samme grund finder Ikast-Brande Kommune, at dele af den foreskrevne vilkårsfastsættelse i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* § 43 er overflødig, idet dele af indholdet følger af generelt gældende, danske regler.

I forlængelse heraf gør Ikast-Brande Kommune særligt opmærksom på de generelle regler for IE-husdyrbrug i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* §§ 49-58, som er udtryk for BAT.

Der er i miljøkonsekvensrapportens afsnit "BAT (ammoniak)" redegjort for anvendelsen af BAT på husdyrbruget. Ikast-Brande Kommune vurderer, at der anvendes BAT på følgende områder:

BAT –reduktion af ammoniakemission

Anvendelse af BAT til reduktion af ammoniakemission er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniakemission, der må komme fra husdyrbruget. Der er metodefrihed med hensyn til valg af stalddtype og miljøteknologi. BAT-niveauet er opnået ved brug af eksisterende staldsystemer og gødningsopbevaringsanlæg. Den samlede ammoniakfordampning fra husdyrbruget er ifølge ansøgningen opgjort til 11.220 kg N pr. år. Det samlede BAT-krav er opgjort til 11.220 kg N pr. år, hvorved husdyrbruget overholder den vejledende emissionsgrænseværdi vedrørende BAT – se nedenstående tabel:

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	9109	2111	11220
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	9109	2111	11220
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Ikast-Brande Kommune stiller vilkår om staldsystemer for at sikre miljøeffekten af dette (vilkår 2).

BAT – råvarer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit "Foderopbevaring" og "Fodringsstrategi", at husdyrbruget anvender BAT med hensyn til fodring og foderhåndtering. Samtidig er anvendelse af BAT i forhold til fodring til dels et krav i gældende lovgivning (*husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* § 53).

BAT – vand og energi

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit "Vand" og "Energi", at husdyrbruget anvender BAT i forhold til vand- og energiforbrug. Samtidig er der krav om anvendelse af BAT i forhold til miljøledelse, vedligehold og energieffektiv belysning i gældende lovgivning (*husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* §§ 49, 51 og 54).

BAT – management

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit "Management/Godt landskab" og "Forslag til egenkontrol", at husdyrbruget anvender BAT i forhold til management. Samtidig er der krav om anvendelse af BAT i forhold til miljøledelse, oplæring af personale, vedligehold og beredskab i gældende lovgivning (*husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* §§ 49-52).

Samlet vurdering om anvendelse af BAT

Ikast-Brande Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til principperne om anvendelse af BAT i forhold til valg af teknik med henblik på reduktion af ammoniakemission, råvarer, ressourceforbrug og management m.v. Ikast-Brande Kommune bemærker, at husdyrbruget efter det oplyste overholder emissionsgrænseværdierne vedrørende ammoniak og lugt.

Ikast-Brande Kommune vurderer således sammenfattende, at husdyrbruget – ved efterlevelse af vilkårene for denne miljøgodkendelse og de generelt gældende miljøregler – lever op til principperne om anvendelse af BAT.

Alternativer, 0-alternativet og ophør af driften

Hvis overgangen til stipladsmodellen for husdyrbrugets produktion ikke foretages – 0-alternativet – vil den nuværende produktion kunne fortsætte uden yderligere miljøgodkendelse. Husdyrbruget vil i givet fald blot skulle revurderes. 0-alternativet vil blandt andet af den grund ikke nødvendigvis have en mere positiv effekt på miljøet, end hvis overgangen til stipladsmodellen gennemføres og de opstillede vilkår i miljøgodkendelsen efterleves. Tilsvarende ville et valg af en eventuel alternativ mulighed ikke nødvendigvis have medført en mindre miljøbelastning end det ansøgte.

Ophør af driften er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit "Tiltag ved ophør".

Ved driftsophør³ forstås i denne forbindelse:

- ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget

³ Jævnfør § 58 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

- når IE-husdyrbruget har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2 i *husdyrbrugloven*.
- situationer omfattet af § 59 a, stk. 2, i *husdyrbrugloven*, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i *husdyrbrugloven*

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Ikast-Brande Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget, hvis:

- staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt
- miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

Der gøres opmærksom på, at IE-husdyrbrug – i henhold til § 58 i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* – senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i *jordforureningsloven*^{viii}. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Kommunens samlede vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set, at den ansøgte ændring af husdyrbruget, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke indebærer en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Ikast-Brande Kommune vurderer endvidere, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at:

- 1) der er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik
- 2) energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt
- 3) mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet
- 4) produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt
- 5) affaldshierarkiet, jævnfør *miljøbeskyttelsesloven*, iagttages
- 6) der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik
- 7) der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige klagen skal indgives **senest torsdag den 29. august 2024**.

Følgende kan klage:

Ansøger, miljø- og fødevareministeren, Styrelsen for patientsikkerhed samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Desuden kan visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *husdyrbrugloven*, klage.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Du logger på Klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan du se på nævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden, og mens eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør *husdyrbruglovens* § 90. Det skal ske inden for seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Carsten Hejlesen
Landbrug og landzone

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Kopi af udkast til afgørelse inkl. bilag sendt til nedenstående med 30 dages frist til at kommentere udkastet:

Ansøger: Nielli Simmelsgaard og Tommy Bang Simmelsgaard, Åhusevej 68, 7470 Karup J, e-mail overtorp@overtorp.dk

Konsulent: Per Lousdal, Sagro I/S, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, e-mail: pll@sagro.dk

Orientering om at udkast foreligger, og at der var 30 dages frist til at kommentere udkastet blev sendt til:

Ejere og brugere af følgende nabobeboelser:

Sdr Ommevej 147	7330	Brande
Bjerregårdvej 1	7361	Ejstrupholm
Dyringhavevej 1	7361	Ejstrupholm
Dyringhavevej 3	7361	Ejstrupholm
Dyringhavevej 5	7361	Ejstrupholm
Dyringhavevej 7	7361	Ejstrupholm
Enghavevej 47	7361	Ejstrupholm
Gyvelvej 2	7361	Ejstrupholm
Hallundbækvej 2	7361	Ejstrupholm
Hvillumvej 8	7361	Ejstrupholm
Hvillumvej 9	7361	Ejstrupholm
Hygildvej 1	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 40	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 44A	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 44B	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 46	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 47	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 48	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 49	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 50	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 51	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 52	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 53	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 54	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 55	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 59	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 61	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 63	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 65	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 67	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 71	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 73	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 75	7361	Ejstrupholm
Ikastvej 77	7361	Ejstrupholm
Malmkærvej 4	7361	Ejstrupholm
Malmkærvej 6	7361	Ejstrupholm
Malmkærvej 7	7361	Ejstrupholm

Malmkærvej 8	7361	Ejstrupholm
Malmkærvej 10	7361	Ejstrupholm
Smedebækvej 20	7361	Ejstrupholm
Smedebækvej 36	7361	Ejstrupholm
Smedebækvej 38	7361	Ejstrupholm
Smedebækvej 40	7361	Ejstrupholm
Smedebækvej 43	7361	Ejstrupholm
St Nørlundvej 32	7361	Ejstrupholm
St Nørlundvej 7	7361	Ejstrupholm
Stationsvej 45	7361	Ejstrupholm
Søbrinken 28	7361	Ejstrupholm
Klattrup Bygade 54	7000	Fredericia
Brændgårdvej 55	7400	Herning
Trælundvej 11	7400	Herning
Rådhusstrædet 6	7430	Ikast
Torneåvej 31	7430	Ikast
Tyvkærvej 29	7430	Ikast
Åhusevej 68	7470	Karup J
Lindbjerg Alle 16	8766	Nørre Snede
Lyngholmvej 14	8766	Nørre Snede

Kopi af afgørelsen inklusiv bilag sendt til:

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd – e-mail: ae@ae.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund,
 - Hovedkontor – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
 - Den centrale miljøafdeling – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling – e-mail: ikast-brande@dof.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark v./ Formand Niels Barslund – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet – e-mail: fbr@fbr.dk
- Foreningen Greenpeace Danmark – e-mail: info.dk@greenpeace.org
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest – e-mail: trvest@stps.dk

Konsulent: Per Lousdal, Sagro I/S, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, e-mail: pll@sagro.dk

Bilag

- Bilag 1: Oversigt over lovgivning, refereret til i nærværende afgørelse
- Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport, Dyringhavevej 3, 7361 Ejstrupholm
- Bilag 3: Lovliggørelse af staldafsnit, samt staldsystem
- Bilag 4: Udskrift af ansøgningsskema 241520 fra www.husdyrgodkendelse.dk

Bilag 1

Oversigt over lovgivning, refereret til i nærværende afgørelse

ⁱ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (med senere ændringer) (*husdyrbrugloven*).

ⁱⁱ Bekendtgørelse nr. 300 af 20. marts 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (*husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*).

ⁱⁱⁱ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet).

^{iv} Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) (omarbejdning) (med senere ændringer) (IE-direktivet).

^v Lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023 af lov om miljøbeskyttelse (med senere ændringer) (*miljøbeskyttelsesloven*).

^{vi} Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 af lov om naturbeskyttelse (*naturbeskyttelsesloven*).

^{vii} Ikast-Brande Kommunes Regulativ for erhvervsaffald kan findes på: <https://affald.ikast-brande.dk/media/25rdaodi/jan-23-regulativ-for-erhvervsaffald-jan-2023.pdf>

^{viii} Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 af lov om forurennet jord (med senere ændringer) (*jordforureningsloven*).

Miljøkonsekvensrapport for Brunbjerggaard

I/S Overtorp v. Nielli Simmelsgaard

Dyringhavevej 3
7361 Ejstrupholm

Udarbejdet den 14/3 2024 tilrettet 17/6 2024
Af miljørådgiver Per Lousdal

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Ikke teknisk resumé.....	4
Basisoplysninger	6
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	6
Tidligere godkendelser	6
Biaktiviteter	6
IE-brug	6
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	6
Indretning og drift	6
Projektets erhvervsmæssige nødvendighed	9
Afløbsforhold	10
Foderopbevaring	11
Lys	11
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	11
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	11
Beliggenhed	12
Planforhold	12
Landskab	13
Afstandskrav	14
Naturområder.....	16
Ammoniakemission	16
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	16
Kategori 1-natur	16
Kategori 2-natur	16
Kategori 3-natur	16
§ 3 områder	17
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	18
National beskyttelse af arter af planter og dyr	18
Biodiversitet – Den danske Rødliste	19
Lugt	19
Støv	20
Fluer og skadedyr	20

Til- og frakørsels forhold.....	21
Rystelser	23
Støj.....	23
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	24
Forslag til egenkontrol.....	25
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	25
Grundvand	25
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	26
Affald	26
Døde dyr	28
Vand.....	28
Energi.....	28
Klima	29
BAT (ammoniak)	29
Ammoniak.....	30
Miljøledelsessystem	30
Management/Godt landmandskab	30
Fodringsstrategi.....	31
Vand.....	31
Energi.....	32
Støv	32
Opbevaring af husdyrgødning	32
Forarbejdning af husdyrgødning	33
Udbringning af husdyrgødning	33
Samlet BAT-vurdering.....	33
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	33
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet.....	34
Tiltag ved ophør.....	34
Befolkningen og menneskers sundhed	34
Alternative løsninger	35
Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.	35
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	35

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de fremtidige forhold på husdyrbruget på Dyringhavevej 3, 7360 Ejstrupholm, beliggende i Ikast-Brande Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 443 af 26/04/2023 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b (fra BEK nr. 443 bilag 1) behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

God læselyst.

Ikke teknisk resumé

Beskrivelse af projektet.

I/S Overtorp v. Nielli Simmelsgaard driver ejendommen Dyringhavevej 3, 7360 Ejstrupholm med opfedning af slagtesvin fra frilandsgrise.

På Dyringhavevej 3, 7360 Ejstrupholm, ansøges der om miljøgodkendelse efter § 16a. I forbindelse med miljøgodkendelsen sker der ikke ændringer i produktionsarealerne, hvilket gør at der ifølge den nyeste viden ikke sker ændringer i lugtpåvirkningen og ammoniakemissionen fra produktionen. Ejendommen er med slagtesvin, det er frilandsgrise der er konventionelt produceret og sælges i Rema 1000 under navnet "Frilandsgris fra Peter og Lene & Nielli og Tommy". Produktionen lever op til Dyrenes Beskyttelses krav til dyrevelfærd. Det betyder blandt andet at grisene har ca. dobbelt så meget plads som "almindelige" konventionelle grise, og har adgang til udeareal. Der søges om miljøgodkendelse for at opnå den fleksibilitet der opnås ved at skifte til en godkendelse efter stipladsmodellen. Der ændres ikke på produktionsformen eller pladskravet til grisene i forbindelse med miljøgodkendelsen.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt, støj, fluer, transporter m.v.

Lugt fra husdyrbrug reguleres i forbindelse med afgørelser via lugtberegninger og lugten vurderes ud fra det beskyttelsesniveau, der er fastsat i Husdyrbrugloven.

Produktionen foregår i stalde, hvor grisene har ca. dobbelt så meget plads som "almindelige" konventionelle grise, og grisene har adgang til udeareal. Arealkravet til opstaldning af frilandsgrise vil fortsat være på 1,2 m² pr. gris mod kravet til konventionelle grise på 0,65 m² (85-110 kg). Arealkravet er fastsat og kontrolleret af Dyrenes beskyttelse og 3 hjerte - ordningen under Fødevarestyrelsen. Der sker ikke ændringer af produktionsarealerne og staldindretningen i forbindelse med miljøgodkendelsen, derfor er der ingen ændring af lugten fra produktionen.

Lugtemissionen er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Beregningerne viser at geneafstanden til nabobeboelse ikke er overholdt. Men når der ifølge den nyeste viden ikke sker ændringer i lugtpåvirkningen, når der ikke sker ændring i produktionsarealerne, har kommunalbestyrelsen mulighed for at meddele miljøgodkendelsen efter 50 % reglen.

Der er ikke foretaget støjmålinger eller beregninger i forbindelse med ansøgningen. Det forventes med baggrund i den beskrevne indretning og afstanden til omkringboende, at de generelle krav til støj fra ejendommen er overholdt, og at der dermed ikke vil opstå støjgener ved de omkringboende, ud over hvad der må forventes ved alm. landbrugsdrift.

Fluer og skadedyr bekæmpes på ejendommen ved at etablere foranstaltninger svarende til de enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut fra Agrarøkologi, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt. Bekæmpelse af rotter sker på ejendommen i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper.

Der forventes en stigning i antallet af transporter til og fra ejendommen. Stigningen skyldes hovedsageligt at der nu leveres husdyrgødning til biogas.

Ejendommens beliggenhed i landskabet i forhold til beboelser

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste naboer uden landbrugspligt er Dyringhavevej 1 og Smedebækvej 40 som ligger henholdsvis ca. 265 m og 310 m fra nærmeste stalde. Den nærmeste samlede bebyggelse er Smedebæk beliggende 1,2 km syd for ejendommen. Nærmeste by er et sommerhusområde ved Ejstrupholm sø beliggende ca. 3,2 km syd for ejendommen.

Ejendommen ligger uden for diverse landskabelige udpegninger, og uden for de relevante bygge- og beskyttelseslinjer. Der sker ikke bygningsmæssige ændringer, der sker derfor ikke ændring i påvirkningen af landskabet.

Påvirkning af natur

Ifølge ansøgningen er den samlede ammoniakfordampning fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg beregnet til 11220,3 kg NH₃-N pr. år hvilket er 1445,0 kg NH₃-N pr. år mindre end i nudriften, det skyldes at der fremover ikke bliver opbevares så meget dybstrøelse på ejendommen. Kravene til ammoniakdeposition på natur er overholdt.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er overholdt. Afstandskravene gælder kun for etablering, udvidelser eller ændringer der medfører forøget forurening.

Der er mindre end 30 m til naboskel fra stalde, mødding og gyllebeholdere, der er også mindre end 15 m fra beboelsen til nærmeste del af staldrummet der bruges til sygestald, hvilket er kortere end afstandskravene. Der sker ikke ændringer der medfører forøget forurening, dermed er alle afstandskravene overholdt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Det vurderes at husdyrbruget overholder kravene til BAT

Alternativer til teknologi og foranstaltninger

Det er godkendelse af eksisterende og uændret produktionsareal. Miljøgodkendelsen er efter stipladsmodellen hvor det er produktionsarealet der godkendes. Det giver større fleksibilitet i forhold til vægtgrænser på grisene og mulighed for at udnytte hurtigere tilvækst ved grisene. Pladskravene i forhold til produktion af slagtesvin fra en frilandsbesætning overholdes stadig. Det har været overvejet om produktionsarealerne kan udvides, men det er ikke muligt i forhold til lugt.

Ophør

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel vil blive bortskaffet. Gyllekanaler og gylletanke vil blive rengjort, så der ikke er fare for forurening med husdyrgødning.

Basisoplysninger

I *husdyrgodkendelse.dk* har nærværende ansøgning skema nr.: 241520

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Overtorp I/S driver også ejendommen Åhusevej 68, 7470 Karup med søer på friland samt Tinghøjvej 53, 7470 Karup J med slagtesvin. De to ejendomme ligger over 30 km nord for Dyringhavevej 3. Det vurderes at ejendommene ikke er teknisk- eller forureningsmæssigt forbundet.

Tidligere godkendelser

- § 12 miljøgodkendelse af 23/3 2017 ændring fra malkekøer til slagtesvin (frilandsgrise)
- § 12 miljøgodkendelse af 15/12 2009 udvidelse 247,6 DE kvæg til 428,0 DE kvæg

Biaktiviteter

Der er ikke biaktiviteter på ejendommen.

IE-brug

Husdyrbruget er kategoriseret som et IE-brug, da der er flere end 2.000 stipladser til slagtesvin.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets staldafsnit, dyretyper, staldsystemer og produktionsarealer nu, ansøgt og for 8 år siden.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Slagtesvin med udeareal	4905	Naturlig ventilation	3 m	(#634668) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	4306
Sygestald og udleveringsrum	1236	Blandet ventilation	3 m	(#646322) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	302
				(#634670) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	0	650
Bufferstald og udlevering	675	Blandet ventilation	3 m	(#646138) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	0	440
Sum						5698
Nudrift						
Slagtesvin med udeareal	4905	Naturlig ventilation	3 m	(#634669) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	4306
Sygestald og udleveringsrum	1236	Blandet ventilation	3 m	(#685684) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	0	650
				(#685683) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	302
Bufferstald og udlevering	675	Blandet ventilation	3 m	(#685681) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	0	440
Sum						5698
8 års drift						
Gold og kævningsafsnit	236	Blandet ventilation	3 m	(#646026) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	200
Kalvestald	483	Naturlig ventilation	3 m	(#646029) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	400
Sygestald og udleveringsrum	1236	Blandet ventilation	3 m	(#646027) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	800
Sengestald	2280	Naturlig ventilation	3 m	(#646028) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	2000
Sum						3400

Tabel 1. Husdyrbrugets fremtidige produktionsarealer
Beskrivelse af husdyrbrugets anlæg:

På nuværende tidspunkt er der en § 12 miljøgodkendelse på ejendommen fra d. 23. august 2017, hvor der blev meddelt godkendelse til at producere 16.000 stk. slagtesvin (28-115 kg). I forbindelse med miljøgodkendelsen i 2017, blev der givet tilladelse til at ændre ejendommens bygninger fra malkekvæg til slagtesvin der leveres som frilandsgrise. Produktionen lever op til Dyrenes Beskyttelses krav til dyrevelfærd. Det betyder blandt andet at grisene har ca. dobbelt så meget plads som "almindelige" konventionelle grise, og har adgang til udeareal. Der sker ikke ændringer i produktionsarealerne i forhold til det godkendte.

I miljøgodkendelsen fra 2017, var der dog lavet en fejl i forhold til staldindretningen af *sygestalden og udleveringsrum* hvor der var indsat forkerte staldsystemer. *Udleveringsrummet* er lavet i en tidligere spaltestald til kvier, stalden er reelt indrettet med delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv. I *sygestalden* er der dybstrøelse, gangarealerne bliver også brugt til grise i forbindelse med udlevering. Da der i miljøgodkendelsen ikke er krav om rengøring af gangene, er gangarealet i sygestalden medtaget i produktionsarealet. Der er afløb fra sygestalden så indretningskravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt.

I miljøgodkendelsen fra 2017 var Bufferstalden ved en fejl ikke medtaget. Desuden var staldsystemet i udleveringsstalden ved en fejl angivet som dybstrøelse, selvom staldsystemet Delvis spaltegulv var mere retvisende. Der er søgt om retlig lovliggørelse af stalden Bufferstald og udlevering.

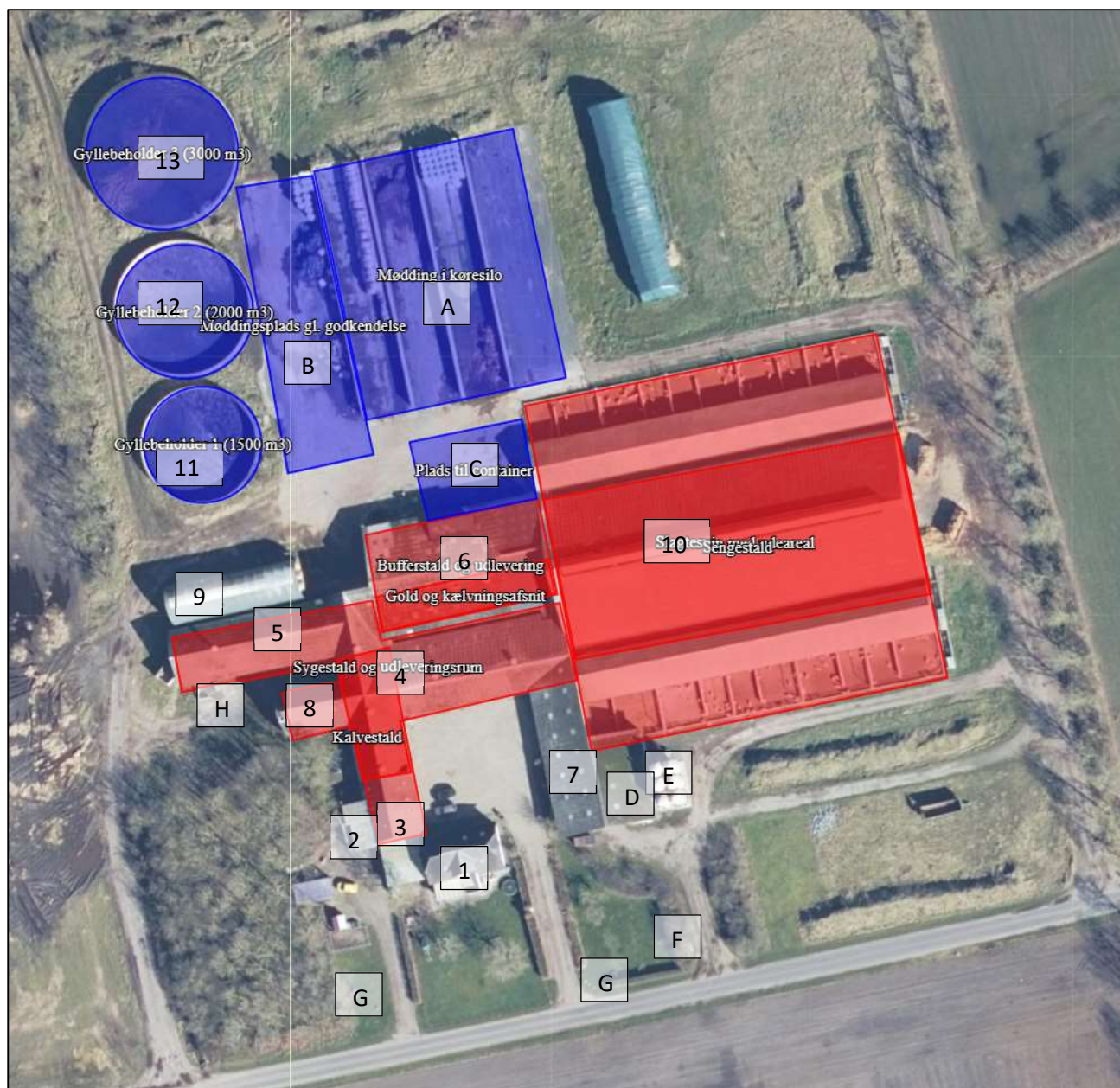
Slagtesvinestalden med udeareal er indrettet med en gang på langs i midten af stalden der bruges ved udmugning og flytning af grise. Der er 10 store stier med adgang til udeareal. Stierne med spalter og fast gulv udendørs og fast gulv indendørs. Der bliver tildelt rigelige mængder halm indendørs hvilket fungerer som leje og rodemateriale. De store mængder halm er vigtige for at opfylde dyrenes behov for beskæftigelse. Halmen tilsøles og bliver fjernet en gang hver 7. eller 14. dag Størstedelen af husdyrgødningen afsættes på spalterne. Ved opmåling af stalden er inventar og krybber fratrasket. I mindre end 50 % af produktionsarealet er der gyllekanaler under. Det gør at staldsystemet er *Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv*.

Alle staldene blev ombygget i forbindelse med ændringen fra malkekvæg til frilandsslagtesvin i 2017. Derfor er der ikke opmåling af produktionsarealerne i 8-årsdriften. Produktionsarealernes størrelse i 8-årsdriften er anslået ud fra miljøgodkendelsen fra 2009.

Se situationsplanen (figur 1) for placering af de forskellige bygninger m.m.

Bygning 1.	Beboelse
Bygning 2.	Opbevaring
Bygning 3.	Mandskabsfaciliteter
Bygning 4.	Sygestald, dybstrøels
Bygning 5.	Udleveringsrum, delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv
Bygning 6.	Bufferstald og udlevering, dybstrøelse
Bygning 7.	Maskinhus
Bygning 8.	Opbevaring
Bygning 9.	Halmlade
Bygning 10.	Slagtesvinestald med udeareal, delvis spaltegulv 50-75 % fast gulv
Bygning 11.	Gyllebeholder 1 (1500 m ³)
Bygning 12.	Gyllebeholder 2 (2085 m ³ ifølge BBR)
Bygning 13.	Gyllebeholder 3 (3000 m ³)
A	Mødding i køresilo
B	Møddingsplads godkendt i gammel miljøgodkendelse
C	Plads til container i forbindelse med udmugning
D	Dieseltank
E	Fodersiloer
F	Drikkevandsboring

- G Markboring
H Døde dyr

Figur 1. Situationsplan

Projektets erhvervmæssige nødvendighed

Der søges om miljøgodkendelse for at opnå mere fleksibilitet i forhold til produktionen, samtidig søges der om mulighed for at benytte en eksisterende betonplads til opbevaring af dybstrøelse inden afhentning til biogas. Det vurderes at de små ændringer er erhvervmæssige nødvendige for husdyrbrugets drift.

Afløbsforhold

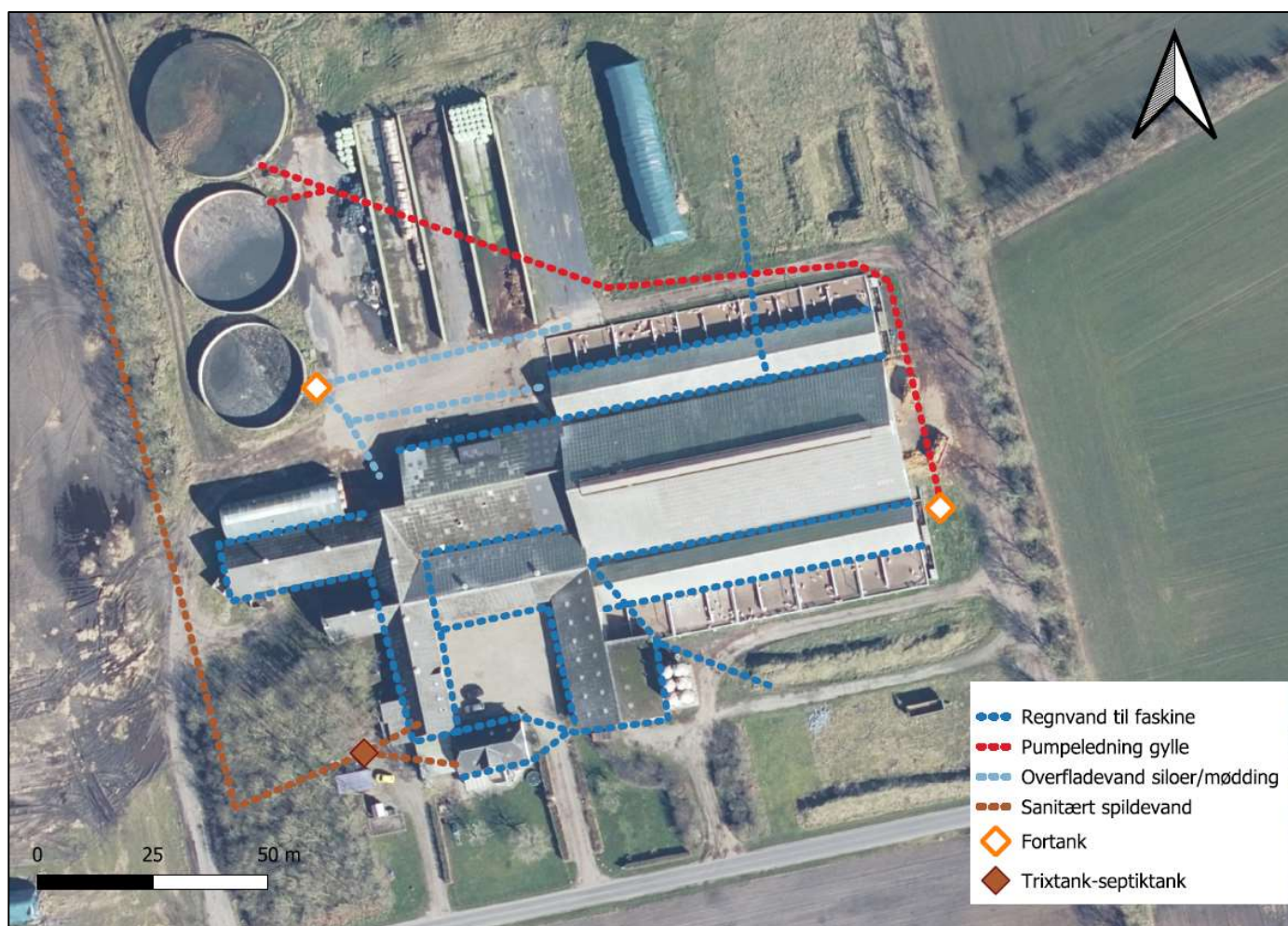
Der er toilet og bad i mandskabsfaciliteterne. Spildevand herfra ledes til trixtank vest for stuehuset. Sanitært spildevand fra stuehuset ledes også til trixtank. Herfra ledes det til nedsivning på marken nord for ejendommen. Der afledes ikke spildevand indeholdende medicin- og kemikalierester.

Spildevand fra rengøring af stalde, spild fra drikkekopper, spildevand fra vaskeplads til maskiner og traktorer afledes til gyllebeholder.

Al tagvand fra bygningsmassen ledes til faskiner, henholdsvis nord og syd for slagtesvinestalden. Tagrendene sikre at der ikke løber tagvand til områder der bruges til møddingsplads.

Vand fra plansiloerne og betonpladsen mellem stalden (6) og plansiloen ledes til gyllebeholder 1. Plansiloerne og en del af forpladsen kan bruges til mødding, hvor halm fra det faste gulv i slagtesvinestalden samt dybstrøelse fra sygestalden samt bufferstald og udlevering opbevares indtil afhentning fra biogas eller udbringning på marken. Vask af maskiner sker på betonpladsen mellem siloerne og stalden.

Der sker ikke ændringer i afløbsforholdene i forhold til miljøgodkendelsen fra 2017. se afløbsplanen figur 2

Figur 2. Situationsplan

Vurdering

Det vurderes hermed, at de generelle krav til håndtering af spildevand, restvand og ensilagesaft jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt og dermed er tilstrækkelige til beskyttelse af omgivelserne.

Foderopbevaring

På ejendommen fodres med færdigfoder der opbevares i 6 udendørs glasfibersiloer der er placeret på østsiden af maskinhuset (7). Grisene fodres også med ensilage der opbevares som wrapballer samt evt. i ejendommens køresiloer. Halm til strøelse opbevares hovedsagligt udendørs men en mindre del indendørs. Halmen leveres af PMJ AGRO ApS der er ejet af Per Jacobsen, Tyvkærvej 29 7430 Ikast. Det er Per Jacobsen der er ansvarlig for halmstakkene som er placeret på markerne omkring ejendommen eller på græsset ved siden af køresiloerne.

Grisene fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Vurdering

Det vurderes at foderopbevaring sker uden væsentlige miljøgener.

Lys

Lyset i staldene er tændt når det er nødvendigt for arbejdet eller i forhold til af dyrevelfærd hvilket normalt er inden for tidsrummet 05 – 19, og der er vågelys i natterne. Der er en projektør ved østgavlen af slagtesvinestalden og ved vest gavlen af bygning 6. Projektørerne peger ned, så de kun lyser på områderne foran porten, de er kun tændt når det er nødvendigt for arbejdet, hvilket minimere risikoen for gener ved udendørs belysning. Derudover er der nogle mindre lamper ved gårdspladsen.

Vurdering

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at anvendelsen af lys i forbindelse med husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt.

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der anlægges ikke nye indkørsler, veje m.m., og der sker ingen bygningsmæssige ændringer eller opføres nye bygninger.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	5 el. 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gyllebeholder 1	1985	10 års	1.500	415	Flydelag
Gyllebeholder 2	1995	10 års	2.085	557	Flydelag
Gyllebeholder 3	2000	10 års	3.000	704	Flydelag
Gyllekanaler	2017		300		
I alt			6.885		

Tabel 2. Opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning.

I miljøgodkendelsen fra 23. marts 2017 er der også oplyst at der er en møddingsplads (15) på 1000 m² og køresiloerne (14) på 2000 m² der bruges til opbevaring af dybstrøelse og strøelse fra de faste gulve i stalldene. I tidligere miljøgodkendelser fra før 1. august 2017, var størrelsen på møddingspladsens anvendelsesområde ikke afgørende for korrekt beregning og vurdering af gener og miljøbelastning. Derfor er der i miljøgodkendelsen fra 23. marts 2017 ikke regnet på hvor mange m² af møddingerne, der blev benyttet til opbevaring af fast gødning. I denne ansøgning er der ud fra luftfoto skønnet at der i nudriften skal regnes med 200 m² dybstrøelse på møddingspladsen og 1500 m² dybstrøelse i køresiloerne. I 8-årsdriften er der også regnet med 200 m² dybstrøelse i møddingspladsen.

Dybstrøelse og strøelse fra de faste gulve afsættes nu til biogasanlæg hvor det læsses i containere eller direkte på lastbiler. Normalt kommer der containere en dag der så fyldes og afhentes næste dag. Derfor er der ikke behov for så meget opbevaringskapacitet på mødding. I ansøgt drift er der kun medtaget 200 m² dybstrøelse på møddingen og 500 m² dybstrøelse i køresiloerne. I forbindelse med udmugning i staldene ligger der dybstrøelse midlertidig på pladsen foran siloerne (plads til container) inden det læsses i containere. Der er medtaget at der kan opbevares dybstrøelse på op til 150 m².

Gylle afhentes til biogas fra fortankene ved vestenden af slagtesvinestalden. Gyllen kan også pumpes til gyllebeholder 2 og 3.

Vand fra ensilagesiloerne, møddingspladsen og betonarealet foran siloerne ledes til gyllebeholder 1.

Afgasset gylle leveres retur fra biogasanlægget til ejendommens gyllebeholdere. Det kan også leveres til andre gyllebeholdere som ansøger råder over samt gyllebeholdere ved gylleaftaler.

Ansøger råder over gyllebeholdere på følgende ejendomme, der også modtager gylle fra andre ejendomme hvor ansøger har grise:

- Åhusevej 68, 7470 Karup 3000 m³
- Munklindevej 73, 7441 Bording 2000 m³
- Tinghøjvej 53, 7470 Karup 2500 m³ og 2800 m³
- Stadionvej 40, 7470 Karup 3000 m³

Nielli Simmelsgaard oplyser at de samlet har tilstrækkelig opbevaringskapacitet til opbevaring af gylle.

Vurdering

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste naboer uden landbrugspligt er Dyringhavevej 1 og Smedebækvej 40 som ligger henholdsvis ca. 265 m og 310 m fra nærmeste stalde. Den nærmeste samlede bebyggelse er Smedebæk beliggende 1,2 km syd for ejendommen. Nærmeste by er et sommerhusområde ved Ejstrupholm sø beliggende ca. 3,2 km syd for ejendommen.

Figur 3. Ejendommens placering

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Udpegninger:	Husdyrbruget ligger:	
	Indenfor	Udenfor
Skovrejsningsområde		X

Lavbundsområde		X
Naturbeskyttelsesområde		X
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		X
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		X
Bevaringsværdigt landskab		X
Større sammenhængende landskab		X
Geologiske bevaringsværdier		X
Værdifulde geologiske områder		X
Kystnærhedszone		X
Strandbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Skovbyggelinje		X
Å beskyttelseslinje		X
Sø beskyttelseslinje		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Fredede områder		X
Fortidsminde beskyttelseszone		X
Habitatområde		X
Råstofområder		X
Boringsnære beskyttelsesområder		X
Område med særlig drikkevandsinteresse		X
Nitrutfølsomt indvindingsområde		X
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde		X
Jordforurening V1		X
Jordforurening V2		X

Tabel 3. Landskabelige udpegninger

Ejendommen ligger uden for diverse landskabelige udpegninger, og uden for de relevante bygge- og beskyttelseslinjer.

Der sker ikke bygningsmæssige ændringer, der sker derfor ikke ændring i påvirkningen af landskabet.

Vurdering

Da der ikke sker nogle bygningsmæssige ændringer eller anlægsarbejder, vurderes det at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af landskabet som følge af miljøgodkendelsen.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven):

§ 6: Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,

- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller – afstand ca. 3,2 km
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse. – afstand ca. 265 m til nærmeste staldbygning

§ 7: Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug er ikke tilladt:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2). – afstand henholdsvis ca. 3,2 og 3,5 km

§ 8: Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt inden for følgende afstande:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m) – afstand ca. 40 m fra udearealerne ved slagtesvinestalden til drikkevandsboringen de andre borer ligger længere væk fra stalde
- almene vandforsyningsanlæg (50 m) – ingen i nærheden af ejendommen
- vandløb, dræn og søer (15 m) – mere end 15 m
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m) – 15 m fra Slagtesvinestalden der sker ikke ændringer i stalden
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m) – mere end 15 m
- beboelse på samme ejendom (15 m) – ca. 12 m
- naboskel (30 m) – ca. 4 m fra Gyllebeholder 3

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er overholdt. Afstandskravene gælder kun for etablering, udvidelser eller ændringer der medfører forøget forurening.

Der er mindre end 30 m til naboskel fra stalde, mødding og gyllebeholdere, der er også mindre end 15 m beboelsen til nærmeste del af staldrummet der bruges til sygestald, hvilket er kortere end afstandskravene. Der sker ikke ændringer der medfører forøget forurening, dermed er alle afstandskravene overholdt.

Den eneste ændring er at betonpladsen kan bruges til mødding til midlertidig opbevaring halm fra det faste gulv i *slagtesvinestalden* samt af dybstrøelse fra *sygestalden* og stalden *buffer og udlevering* og strøelse fra de faste gulve inden afhentning til biogas.

Vurdering

Der sker ikke nogen udvidelse af produktionsarealet. Det vurderes derfor, at alle afstandskrav er overholdt, da der ikke sker en udvidelse, ændring eller etablering af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg inden for de generelle afstandskrav.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 11.220,3 kg NH₃-N/år. Kildehøjden i beregningerne er sat til 3 m da staldene er med naturlig eller blandet ventilation. Ruheder er valgt som *Landbrug* i oplandet og beskaffenheden af naturarealet er vurderet ud fra luftfotos i det enkelte naturpunkt.

Der er ikke fundet kumulation i forhold til kategori 1 natur.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden fastsat til produktionsarealerne før miljøgodkendelsen fra 2017 og nudriften fastsat til produktionsarealet, som der er på ejendommen nu.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under afsnittet "Indretning og drift".

Der sker et fald i ammoniakemissionen i forhold til nudriften fordi der ikke er behov for opbevaring af så store mængder dybstrøelse når det leveres til biogas.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 3,2 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 64: Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage.

Kategori 1-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 3,2 km øst for det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,1 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 3,5 km nordøst for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der områder med moser, overdrev og hede der er omfattet af kategori 3.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

§ 3 områder

Af figur 3 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 4. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
3.4 Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,5	-0,1	0,8
3.3 Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,3	0,0	0,4
3.2 Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,5	-0,1	0,9
3.1 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	1,0	-0,2	1,6
2.1 Hede	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
1.1 Habitatnatur	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1

Tabel 4. Naturberegninger

Indenfor 1.000 m fra ejendommen er der registreret en eng, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Engen ligger længere fra anlægget end overdrevet, derfor vil merdepositionen af ammoniak være mindre end 1 kg N/ha/år.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg. Der er også undersøgt på arter.dk, som heller ikke viste nogle fund af Bilag IV.

Søgning på Ikast-Brande kommunes borgerGIS, <https://kort.ikast-brande.dk/spatialmap?>, viser at der kan forekomme følgende bilag-IV arter i området: Damflagermus, Vandflagermus, Brun-Flagermus, Sydflagermus, Trolldflagermus, Pipistrelflagermus, Odder, Markfirben, Stor Vandsalamander, Spidssnudet Frø, Ulv

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg. Der er også søgt på arter.dk, som viste at der ikke var registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Jf. Biodiversitetskonventionen har Danmark forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. På den danske Rødliste er arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, registreret.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der jf. Den danske Rødliste ikke er registreret truede arter i nærheden af ejendommens anlæg. Der er også søgt på arter.dk, og her vises heller ingen registreringer af truede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Vurdering

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med nærværende miljøgodkendelse. Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke vil have en negativ påvirkning af eventuelle bilag IV-arter, fredede arter eller arter på Den danske Rødliste samt deres levesteder. Husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr, og uden at påvirke den biologiske mangfoldighed negativt.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning.

Produktionen foregår i stalde, hvor grisene har ca. dobbelt så meget plads som "almindelige" konventionelle grise, og grisene har adgang til udeareal. Arealkravet til opstaldning af frilandsgrise vil fortsat være på 1,3 m² pr. gris mod kravet til konventionelle grise på 0,65 m² (85-110 kg). Arealkravet er fastsat og kontrolleret af Dyrenes beskyttelse og 3 hjerte - ordningen under Fødevarestyrelsen. Der sker ikke ændringer af produktionsarealerne og staldindretningen i forbindelse med miljøgodkendelsen, derfor er der ingen ændring af lugten fra produktionen.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 32 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk* ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til samlet bebyggelse og byzone. Geneafstanden er som udgangspunkt ikke overholdt ift. nabobeboelse. Beregningen viser at det ansøgte projekt overholder følgende:

- At husdyrbrugets samlede lugtemission ikke stiger.
- At det ansøgte projekt ikke medfører at lugtemission fra enkelte staldafsnit øges nærmere enkelt boligen.
- At afstanden til enkelt bolig er mere end 50 % af den beregnede geneafstand.

Det gør det muligt at benytte 50 % reglen i forhold til overholdelse af geneafstandene til nabobeboelse.

Der ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug.

Beregninger fremgår af tabel 5.

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Dyringhavevej 1	0	NY	599,2	599,2	358,8	Nej
 Smedebækvej 40	0	NY	599,2	599,2	376,3	Nej
 Samlet bebyggelse	0	NY	1096,4	986,7	1277,8	Ja
 Ejstrup Sø, Ejstrup	0	NY	1405,1	1334,8	3234,6	Ja

Tabel 5. Lugtgeneregning.

Vurdering

Det vurderes at der kan gives dispensation efter § 34 (50% reglen), og dermed er kravene til lugt overholdt.

Muligheden for at meddele dispensation efter § 34 er til stede, da betingelserne herfor er overholdt. Således er den vægtede gennemsnitsafstand til de områder og beboelsesbygninger, der er nævnt i § 32, mere end 50 pct. af geneafstanden efter § 34, jf. bilag 3, pkt. B, for alle kombinationer af staldafsnit på husdyrbruget. Endvidere vil lugtemissionen ikke øges i det enkelte staldafsnit.

Forudsætningen for stipladsmodellen er, at lugtemissionen primært afhænger af produktionsarealets størrelse og ikke af antallet af dyr, hvilket også fremgår af bemærkninger til loven. De omkringboende stilles ikke ringere ved en godkendelse efter stipladsmodellen, for det lugter ikke mere fra en stald, hvis produktionsarealet og dyretypen er den samme før og efter en ændring.

Støv

Der er mindre støvgener ved daglig håndtering af foder og halm, men det vurderes ikke at have en indvirkning på naboer på grund af afstanden, og at al fodring foregår indendørs i et lukket system.

Herudover vil der være støv ved færdsel med lastbiler og maskiner. Dette vurderes heller ikke at udgøre noget problem. Der er overbrusningsanlæg i staldene hvilket minimerer eventuelle støvgener.

Vurdering

Det vurderedes, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener ved nabobeboelser og uden for bedriftens arealer i øvrigt.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes med klisterplader, smøregift og larvemiddel på strøede arealer. Herudover anvendes der bekæmpelsesmidler i begrænset, nødvendigt omfang, og de til enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Der er fast aftale med et firma for rottebekæmpelse.

Vurdering

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der 4 indkørsler fra Dyringhavevej. Det er primært den østlig og vestlige der anvendes i forbindelse med driften. På østsiden af ejendommen er der en privat fællesvej der fører til Dyringhavevej 5 (markeret med en rød streg på figur 4). Der er tilkørsel fra den private fællesvej til ejendommen.

Figur 5. Til- og frakørselsforhold

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, udbringning af husdyrgødning, afhentning af husdyrgødning til biogas og levering af foder m.m. Transporterne er nogenlunde ligeligt fordelt over året, dog er der flere transporter i foråret i forbindelse med udbringning af gylle.

Hovedparten af de daglige transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet rundt. Afhentning af levende dyr følger slagteriets køreplaner og kan derfor forekomme uden for normal arbejdstid.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter ansøgt. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen. Nudriften er transporter angivet som ansøgt miljøgodkendelsen fra 23. marts 2017, antallet af transporter var reelt opgjort for lavt. Der er derfor indsat en kolonne med et mere korrekt antal transporter i nudriften.

Type	Antal/år, Nudrift godkendt 2017	Reel antal transporter nudrift.	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Levende husdyr	40	150	150	
Indkøbt foder	104	104	104	
Grovfoder	-	20	20	
Halmkørsel	-	20	20	Det meste hentes på markerne omkring ejendommen og kommer normalt ikke på vejene
Brændstof	3	3	3	
Udbringning af husdyrgødning, flydende	123	280	280	Tømning af gyllebeholdere med en 25 m ³ vogn
Udbringning af fast husdyrgødning	-	250	-	De første år blev halmstrøelse opbevaret i mødding og udbragt på markerne omkring ejendommen. Nu afhentes det til biogas
Afhentning af husdyrgødning til biogas	-		500	
Døde dyr	52	52	52	
Affald	26	26	26	
Øvrige		20	20	
Samlet antal transporter	348	905	1175	

Tabel 6. Antal transporter til og fra ejendommen.

Der forventes at der bliver ca. 1175 transporter, der sker en stigning i antallet af transporter fordi der leveres husdyrgødning til biogas.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Vurdering

Det vurderes at der ikke vil være rystelser fra anlægget der kan genere omkringboende.

Støj

De væsentligste støjklender på ejendommen, er foderanlæg, foderleverancer, afhentning af gylle til biogas, støj fra transporter, m.v.

Levering af foder sker ved indblæsning i de udendørssiloer. Leverancer af foder foregår af kort varighed og normalt i dagtimerne.

Afhentning af gylle til biogas sker ved at der suges gylle fra fortanken ved østenden af slagtesvinestalden. Afhentning sker normalt i dagtimerne.

Afhentning af gylle til udkørsel sker ved at der suges fra gyllebeholderen.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af husdyrgødning til biogas, levende og døde dyr samt interne transporter på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. I sæsonen for gyllekørsel kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer betyder, at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Det vurderes, at husdyrbruget på Dyringhavevej 3 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlægge, samt afstanden fra støjklender til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe støj, som kan medføre gener i omgivelserne.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: spild af kemi eller olie, brand samt uheld med eller ved gyllebeholder herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholder ved strejfen eller påkørsel eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil Alarmcentral (tlf. 112) blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Der er ingen sprøjtemidler på ejendommen.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Minimum en gang om året kontrollerer landmanden gylletankene visuelt for evt. kabelbrud, skader på kabelbeskyttelse, revner og utætheder i elementer. Ved skade eller tegn på skade kontaktes leverandør af gylletank for udbedring af skaden.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis en gyllebeholder skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på en gyllebeholder vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvis fladt. Umiddelbart nord for gyllebeholderne er der en grøft, der er ikke forbindelse

fra grøften til vandløb derfor vil der ikke være risiko ved at der løber gylle i grøften. På ejendommen er der minilæsser der vil kunne bruges i forbindelse med inddæmning af gylle.

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Vurdering

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for, hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld, og hvad der skal gøres for at minimere risikoen for uheld.

Forslag til egenkontrol

- Der laves miljøledelse og øvrige egenkontrolkrav for IE-husdyrbrug følges
- Der udføres 10-årig beholderkontrol
- Bedriften og efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"- produktstandarden. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevare-sikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Der føres logbog over gylletanke.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab, der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, og at gødning tilføres markerne, når vejret tillader det, så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Vurdering

Ejendommen er et IE-husdyrbrug hvor der laves miljøledelse og følges egenkontrolkravene for IE-husdyrbrug. Derudover laves der egenkontrol i Danish – produktstandarden og øvrig lovpligtig egenkontrol.

Det vurderes samlet set, at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Grundvand

Husdyrbruget ligger ikke indenfor område for særlig drikkevandsinteresse, boringsnære beskyttelsesområder, nitratfølsomt indvindingsområde eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde.

Der er en drikkevandsboring på husdyrbruget, DGU nr. 96.2212, samt to markvandsboringer DGU nr. 96.1690 og 96.1518 Boringerne ligger mere end 25 m fra staldene.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

De generelle regler for opbevaring af husdyrgødning og indretning af stalde sikrer, at der er minimal risiko for, at der sker udslip fra gødningsopbevaringslagre og stalde, som kunne give anledning til forurening af grundvandet. Desuden er der særlige regler for udnyttelse og udbringning af husdyrgødning, der sikrer en minimal udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Ud fra ovenstående vurderes det, at driften ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og små mængder smøreolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med arbejdet i stalden. Dieselolien opbevares i maskinhuset i en overjordisk tank på 2.500 liter fra 1998. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tankene er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene.

Ifølge BBR er der en nedgravet fyringsolietank på 2500 liter fra 1983 der har sløjfningstermin i 2023. Ejerne af ejendommen sikrer at det bringes i orden i BBR.

Smøreolie anvendes til traktorer og maskiner og står i en dunk i maskinhuset på fast bund uden afløb. Der er ikke spildolie på ejendommen.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier i form af rengørings- og desinfektionsmidler der bruges i forbindelse med vask af staldene. Rengørings- og desinfektionsmidler opbevares i maskinhuset på fast bund uden afløb.

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Medicin

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Medicin opbevares i et køleskab i sygestalden.

Medicinrester, kanyler m.m. opbevares i egnede beholder og afleveres på kommunal genbrugsplads eller afhentes af en godkendt modtager af medicinaffald.

Vurdering

Det vurderes, at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Ikast Brande Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Fast affald:

På ejendommen er der en mindre erhvervscontainer fra Ejler Chr Knudsen til restaffald.

Halmen leveres af PMJ AGRO ApS der er ejet af Per Jacobsen, Tyvkærvej 29 7430 Ikast. Det er Per Jacobsen der er ansvarlig for halmstakkene som er placeret på markerne omkring ejendommen eller på græsset ved siden af køresiloerne. Per Jacobsen tager plastik fra overdækning af halmstakkene med, han afleverer det så det kan genbruges.

Andre typer af plastik der kan genbruges, pap og papir frasorteres til genbrug.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.); Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, batterier eller spraydåser m.v. afleveres på kommunal genbrugsplads.

Medicinrester, kanyler m.m. opbevares i egnede beholdere og afleveres på kommunal genbrugsplads eller afhentes af en godkendt modtager af medicinaffald.

Olie- og kemikalieaffald:

Der findes ikke olie – og pesticidaaffald på ejendommen, da der ikke er markdrift på ejendommen.

Affaldshierarki:

Håndtering af affald sker efter affaldshierarki hvor der er fokus på at minimere mængden af affald og hvor der er fokus på at genanvende og nyttiggøre mest muligt af det affald der er på ejendommen.

Affaldsforebyggelse og -håndtering skal, ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.

4) Anden nyttiggørelse.

5) Bortskaffelse.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke, at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækken på sydsiden af udleveringsrummet. (jf. figur 1).

Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og vask af stalde. I forbindelse med miljøgodkendelsen forventes det at vandforbruget er uændret.

I alle stalde anvendes der drikkekopper, hvorved vandspild undgås. Vandventiler efterses dagligt eventuelle lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger vand. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie.

Elforbruget anvendes hovedsagligt til foderanlæg, belysning og vask med højtryksrensere. Diesel anvendes til landbrugsmaskiner i forbindelse med arbejdet i stalden.

Af energibesparende teknikker kan nævnes:

- LED lys
- Staldene er naturligt ventileret, der kun nogle ventilatorer i sygestalden der tændes når det er varmt.
- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og dette i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.

Der er opmærksomhed på hvor det er muligt at minimere energiforbruget på husdyrbruget.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger energi. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. På baggrund af ovenstående, vurderes det, at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter, så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimainsatsen med bl.a. følgende tiltag:

- Der anvendes LED-belysning og naturlig ventilation i staldene, som minimerer elforbruget.
- Der er linespil i gyllekanalerne det gør at gyllekanalerne tømmes dagligt, det gør at gyllen hurtigere kan blive kørt til biogasanlæg eller pumpet i gylletankene. Den kortere opholdstid i gyllekanalerne gør at metanudviklingen fra gyllekanalerne minimeres.
- Husdyrgødning afsættes til biogas, hvor det bidrager til produktion af elektricitet og varme. Jf. Energistyrelsen reducerer afgasning af husdyrgødning udledningen af drivhusgasser fra ejendommens husdyrhold, og det er medvirkende til at nedsætte udledningen af CO₂ fra afbrænding af fossil energi ved at erstatte naturgas. Gødskningen med biogasyggle har en lavere lattergasemission end fra rågylle.

BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	9109	2111	11220
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	9109	2111	11220
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel. 7 BAT-beregning

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende stald niveau. Der er ikke anvendt miljøteknologier i den tidligere miljøgodkendelse fra 2017.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
Slagtesvin med udeareal	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit
Sygestald og udleveringsrum	Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	Eksisterende staldafsnit
Sygestald og udleveringsrum	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit
Bufferstald og udlevering	Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	Eksisterende staldafsnit

Tabel 8. Forudsætninger for BAT-beregning

Ammoniak

BAT-niveauet er opnået ved at alle stalde er eksisterende uden der sker ændringer.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det at husdyrbruget lever op til lovgivningens krav om BAT for ammoniak.

Miljøledelsessystem

Der er indført et miljøledelsessystem på ejendommen. Det vil sige:

- Bedriftens miljøforhold er gennemgået.
- Der er formuleret en miljøpolitik.
- Der er fastsat et ambitionsniveau i form af miljømål.
- Der er udarbejdet en plan for, hvordan målene nås.
- Der evalueres en gang årligt, om målene er nået.
- Miljøledelsessystemet gennemgås en gang årligt.

Management/Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejds-gange.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.

- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.
- Bedriften efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"- produktstandarden. En DANISH-godkendelse er landmandens kvalitetsstempel på, at forholdene i besætningen lever op til dansk lovgivning og branchens egne krav. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management. Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpe stoffer som, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.

Vurdering

Ud fra ovennævnte egenkontroller, som indgår i den daglige drift, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for management.

Fodringsstrategi

- Foderanlæg justeres jævnlige, således at udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foder-spild minimeres.
- Der anvendes N-balanceret foder baseret på energibehov og fordøjelige aminosyrer.
- Der anvendes fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat eller som minimum enkelt dosis (100 %) fytase.
- Der fasefodres med to blandinger, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt, Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Vurdering

Det vurderes ud fra ovennævnte procedurer og tiltag, som er medvirkende til at minimere udskillelsen af fosfor og kvælstof, og derfor også ammoniakemissionerne, at husdyrbruget lever op til BAT for fodringsstrategi.

Vand

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlige med henblik på at undgå spild.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Der er drikkekopper eller drikkenipler over krybber i alle staldafsnit. Herved undgås drikkevands-spild.
- Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere vandforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for vand.

Energi

Belysning:

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og når det i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Udendørs projektører er kun tændt når det er nødvendigt for arbejdet. De mindre lamper ved gårdspladsen er tændt når det er mørkt.
- Der anvendes LED belysning i staldene

Varme:

- Grisene har strøede lejearealer hvilket gør at der ikke er behov for varme i staldene.
- Der anvendes kun undtagelsesvis varme til udtørring af stalde efter vask.

Ventilation:

- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette. I meget varme perioder er der dog ventilatorer til at skabe bevægelse i luften i staldene.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere energiforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for energi.

Støv

- Der er overbrusningsanlæg ved udearealerne, hvilket reducerer støvgener.
- Alt foder opbevares i lukkede siloer. Transport mellem udendørs siloer og foderautomaterne foregår i et lukket system.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støv. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støv.

Opbevaring af husdyrgødning

Fast møg/dybstrøelse:

- Tilsølet halm fra det faste gulv i stierne samt dybstrøelse opbevares midlertidigt på møddingsplads indtil det afhentes af biogasanlægget.

Gylle:

- Der etableres flydelag på gylletankene for at minimere ammoniak emission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.

- Tanken tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 7 dage.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 5./10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for opbevaring af husdyrgødning.

Forarbejdning af husdyrgødning

- Husdyrgødningen afhentes af biogasanlæg, afgasset gylle kommer retur i gyllebeholderene på Dyringhavevej 3, samt andre gyllebeholdere som I/S Overtorp råder over og tanke ved gylleaftaler.

Vurdering

Teknologien bidrager til en væsentlig reduktion af drivhusgasemissionen, fordi biogasanlæg producerer CO₂-neutral energi og samtidig bidrager til at reducere metan- og lattergasudledning fra håndtering af husdyrgødning. Endvidere bidrager afgang til en reduktion af lugtudledning fra udbragt gylle og øger udnyttelsen af kvælstof.

Udbringning af husdyrgødning

Der er ingen marker til ejendommen, alt husdyrgødning afsættes til gylleaftaler. Derfor er der ikke BAT for udbringning af husdyrgødning.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, støv, opbevaring af husdyrgødning, forarbejdning af husdyrgødning og udbring af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Vurdering

Alene på grund af afstanden, vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet, nævnt. I alle de foregående afsnit vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Oliekanter står indendørs på fast gulv uden afløb, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der er flydelag på gyllebeholdere, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.
- Der foretages forskellige egenkontroller for bl.a. at følge produktionen samt forbrug af f.eks. foder, el og vand m.m.
- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen.

Tiltag ved ophør

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel vil blive bortskaffet. Gyllekanaler og gylletanke vil blive rengjort, så der ikke er fare for forurening med husdyrgødning.

Vurdering

Det vurderes, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter. Desuden vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Befolkningen og menneskers sundhed

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der er ikke særlige forhold ved beliggenheden af Dyringhavevej 3, som betyder, at der skal udvises særlig forsigtighed. Særlige forhold kunne f.eks. være beliggenhed i umiddelbar nærhed til sygehus/institutioner og lignende.

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførsel af smitsomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker). Der er regler om smittebeskyttelse for svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale. For svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale gælder desuden særlige regler om zoonotisk smittebeskyttelse, hvor den besætningsansvarlige i samarbejde med besætningsdyrlægen skal udarbejde en zoonotisk smittebeskyttelsesplan, som har til formål at modvirke smittespredning fra besætningen.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det, at husdyrbruget på Dyringhavevej 3 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Det er godkendelse af eksisterende og uændret produktionsareal. Miljøgodkendelsen er efter stipladsmodellen hvor det er produktionsarealet der godkendes. Det giver større fleksibilitet i forhold til vægtgrænser på grisene og mulighed for at udnytte hurtigere tilvækst ved grisene. Pladskravene i forhold til produktion af slagtesvin fra en frilandsbesætning overholdes stadigt.

Det har været overvejet om produktionsarealerne kan udvides, men det er ikke muligt i forhold til lugt.

0-alternativet

Hvis der ikke søges ny miljøgodkendelsen, vil det ikke være muligt at opnå den fleksibilitet der kommer med en miljøgodkendelse efter stipladsmodellen.

Vurdering

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der vurderes, om der er kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Vurdering

Det vurderes ud fra beskrivelser og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten, at den kumulative effekt mellem punkt 1-4 ikke vil have væsentlige direkte eller indirekte virkning på omgivelserne.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.

4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.

Retlig lovliggørelse af dybstrøelsesaflastningsstier, og staldsystem.

Baggrund

Der var en besigtigelse på adressen Dyringhavevej 3 den 11. september 2023, hvor staldsystemet i den tidligere sengestald og verandaerne skulle vurderes. Ved tilsynet bistod Per Lousdal, Sagro, samt ejer Nielli Simmelsgaard.

På tilsynet blev der observeret ca. 500 m² dybstrøelse (bufferstier i den tidligere foderlade), der ikke var en del af den gældende miljøgodkendelse fra 23. marts 2017.

Ejer udtrykte noget forundring, idet ejer var af den overbevisning, at bufferstierne med dybstrøelse var en del af godkendelsen fra 2017. Afsnittet blev ifølge ejer indrettet samtidig med, at kvægsengestalden blev ændret til slagtesvin.

Ved samme lejlighed blev der observeres et område med syge/aflastningsstier, der ikke var en del af det indtegnede staldområde. Arealet blev på dagen vurderet til at være ca. 75 m². Dette område er senere vurderet til at kunne betragtes som en del af den gældende godkendelse, idet det baseret på baggrund af erfaring, tydeligt var et udslag af metoden hvorpå stalde blev indtegnet i HG.dk før 1. august 2017.

På tilsynet var det ikke muligt, at afgøre, om dette 'ikke-tilladte dybstrøelsesareal' med sandsynlighed var etableret samtidig med senge- og verandastalden.

Ejer blev derfor opfordret til at sandsynliggøre dette, med henblik på lovliggørelse. Hvis ikke der kunne fremskaffes beviser, eller sandsynlighed for etableringstidspunktet, blev det varslet, at området ikke ville kunne anvendes som produktionsområde.

Ejers dokumentation for etableringstidspunktet

Tidspunktet for etablering af det ikke tilladte produktionsområde er af betydning ved den kommunale vurdering af eventuel lovliggørelse. Derfor har Ikast-Brande Kommune vurderet dette.

I november 2023 fandt ejer et foto af det etablerede. Billedet var fra 13. december 2017. Med baggrund heri, indsendte ejer en ansøgning om lovliggørelse den 16. november 2023. Sammen med denne ansøgning, var der vedlagt en erklæring fra HPH Byggeentreprise Aps om, at bufferstierne var etableret samtidig med 'den store slagtesvinestald'.

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af billedet og erklæringen, at det er overvejende sandsynligt, at bufferstierne med dybstrøelse blev etableret i 2017. Det blev vurderet på baggrund af følgende;

- Ortofoto fra 2018 (optaget i foråret) viser at verandaer både syd og nord for den tidligere sengestald er etableret, og det vurderes sandsynligt, at der anes en indkørsel via port i den tidligere foderlade, hvor dybstrøelsesområdet er etableret.

- Skråfoto fra 2017 (27. maj) viser, at den sydlige veranda var under etablering, mens etablering af den nordlige veranda endnu ikke var påbegyndt.
- Miljøgodkendelsen blev afgjort 23. marts 2017, og ejer har med sandsynlighed afventet klagefristens udløb den 20. april 2017, før ombygning af anlægget blev iværksat.

Billedet fra 13. december 2017 viser dybstrøelsesområdet sti nr. 2 fra øst, og porten mellem sti nr. 1 fra øst og den store slagtesvinestald. Og vurderingen er altså, at det er sandsynligt, at ændringen af husdyrbruget fra kvæg til svin skete i perioden fra april/maj 2017 til december 2017.

Ejers fortsæt

Ejers fortsæt – ond hhv. god tro – er betydende ved den kommunale vurdering af en eventuel lovliggørelse. Derfor har Ikast-Brande Kommune vurderet denne.

Husdyrbruget fik den 23. marts 2017 en miljøgodkendelse til produktion af 16.000 slagtesvin i vægtintervallet 28-115 kg. Det svarer til 479,4 DE, beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 1324 af 15. januar 2016.

Ikast-Brande Kommune har ved opslag i Landbrugsindberetningsperioden fra 1. august til 31. juli de seneste 6 år fundet følgende indberetninger.

Indberetningssår	Antal produceret	Indgangsvægt	Afgangsvægt	DE (Bek 1324, 2016)
2017/2018	13.269	31,0	110,4	362,8
2018/2019	14.074	31,0	111,9	394,2
2019/2020	13.167	31,0	112,9	374,6
2020/2021	14.965	31,0	113,2	427,8
2021/2022	15.642	31,0	112,0	438,8
2022/2023	14.640	31,0	113,4	419,8

Landbrugsindberetningerne fra godkendelsen blev givet i 2017 til seneste indberetning viser, at der ikke er blevet produceret flere slagtesvin end tilladt, og at de producerede har været i et vægtinterval, som har været mindre end det tilladte.

Det viser, at ejer ikke har etableret det ikke-tilladte produktionsområde med henblik på at producere mere (i både antal og/eller vægtinterval) end det tilladte.

Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at ejer har været i god tro, da bufferstierne med dybstrøelse blev etableret i 2017.

Udgangspunktet er herefter – efter Ikast-Brande Kommunes vurdering, at det var en fejl, at det aktuelle produktionsområde med dybstrøelse ikke indgik i ansøgningen om miljøgodkendelse, og efterfølgende ikke indgik i godkendelsen.

På baggrund af ovenstående, har Ikast-Brande Kommune ikke umiddelbar bevæggrund for, at kræve fysisk lovliggørelse af det ikke-tilladte produktionsområde. Der er derimod baggrund for at vurdere om produktionsområdet kan retlig lovliggøres.

Det følger af Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis, at spørgsmålet om adgangen til retlig lovliggørelse af driften af et husdyrbrug, som udgangspunkt skal vurderes ud fra gældende regler på det tidspunkt, hvor den ulovlige etablering eller udvidelse fandt sted. I den konkrete sag betyder det, at udgangspunktet for overvejelserne om retlig lovliggørelse af dybstrøelsesområdet i den tidligere foderlade skal foretages ud fra de regler, der var gældende på etableringstidspunktet.

Da etableringstidspunktet er det samme, som for det der i øvrigt fremgår at miljøgodkendelsen, vil det være de samme regler, som for selve miljøgodkendelsen afgjort 23. marts 2017. Dvs. LBK nr. 442 af 13. maj 2016 (husdyrbrugloven), samt Bek. 211 af 28. februar 2017 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Det følger også af klagenævnets opfattelse, at hvis der foreligger ny viden, skal denne inddrages i vurderingen af adgangen til retlig lovliggørelse.

Genberegning af 2017-ansøgningen

Ikast-Brande Kommune har genberegnet om det eksisterende produktionsanlæg (altså både det der blev godkendt i 2017, og de 440 m² der blev glemt i 2017) kunne være godkendt ved en behandling i 2017. For at kunne foretage denne beregning, har det været nødvendigt at gøre nogle antagelser om antal og fordelingen af stipladser.

Forudsætninger ved genberegning af 2017-ansøgningen

I ansøgningsskema 92333, der lå bag godkendelsen fra 23. marts 2017, var der angivet 15.800 slagtesvin i den store slagtesvinestald, og 200 slagtesvin i Sygestald og Udleveringsrum. Total antal stipladser var angivet til 4.050 stk., som var fordelt med 2.000 i hver af staldområderne benævnt 'Sengestald' og 'Udeareal', samt 50 stipladser i 'Sygestald og Udleveringsrum'.

Ikast Brande Kommune har erfaring for, at det i 2017 ikke var ualmindeligt, at landbrugskonsulenter beregnede 4 hold slagtesvin pr stiplads pr år. Det er også Ikast-Brande Kommunes vurdering, at 4 hold slagtesvin pr stiplads er rimelig retvisende. Derfor vil en produktion på 16.000 slagtesvin matchede 4.000 stipladser. Men da bufferstierne med dybstrøelsen i bygning 6 var glemt, blev de 4.000 stipladser fejlagtigt kun fordelt mellem Sengestald og Udearealer. Sengestald og Udearealer udgør efter opmåling ca. 4.300 m² produktionsareal. Produktionen var tilrettelagt Friland, hvor arealkravet er 1,2 m² pr svin i vægtintervallet 85 – 110 kg. Baseret på en svineproduktionsfaglig vurdering, er det ikke sandsynligt, at effektiviteten har været antaget så høj, at 4.300 m² produktionsareal har været tilstrækkeligt til 4.000 stipladser i vægtintervallet 31 til 115 kg. Det er derimod mere oplagt, at de (glemte) 440 m² dybstrøelse har været en del af det produktionsareal, der har været nødvendigt. Dette understreger igen den ovenstående vurdering, at dybstrøelsesarealet oprindeligt var planlagt til at skulle medtages i ansøgningen og efterfølgende godkendelse.

Det betyder således, at en del af de nødvendige 4.000 stipladser skulle have været angivet for dybstrøelsesarealet i bygning 6. Ikast-Brande Kommune har derfor ved genberegningen fordelt stipladser i overensstemmelse med antallet af m² produktionsareal i staldene således:

- Sengestald (ca. 2150 m²) – 1815 stipladser (=> 7167 slagtesvin)
- Udeareal (ca. 2150 m²) – 1815 stipladser (=> 7167 slagtesvin)
- Bufferstier med dybstrøelse (ca. 440 m²) – 370 stipladser (=> 1466 slagtesvin)
- Desuden bibeholdes de 50 stipladser i Sygestald og Udleveringsrum til 200 slagtesvin.

Ved vurderingen af overholdelse af lugtgenekriterierne er der medtaget yderligere én nabobeboelse på en ejendom uden landbrugspligt, der ikke er ejet af ansøger. I godkendelsen fra 23. marts 2017 var kun nabobeboelsen på Dyringhavevej 1 medtaget. Men da Smedebækvej 40 også var beboelse på ejendom uden landbrugspligt, som ikke var ejet af ansøger, er det beregnet om dette faktum, ville kunne føre til en anden afgørelse, end den givne pr 23. marts 2017.

Resultater af genberegninger af 2017-ansøgningen

Genberegningerne er foretaget ved at anvende det oprindelige ansøgningsskema (Skemamn. 92333), og ved at arbejde videre i kopier af dette skema.

Selvom den oprindelige ansøgning (skema 92333) ikke var fuldstændig, idet dybstrøelsesarealet i bygning 6 var glemt, er det alligevel beregnet, om Ikast-Brande Kommune ville være kommet til et andet resultat end afgørelsen fra 23. marts 2017, hvis nabobeboelsen Smedebækvej 40, var blevet medtaget.

I en genberegning af skemamn. 110086 (som er dannet på baggrund af 92333) er nabobeboelsen på Smedebækvej 40 også medtaget, som eneste ændring i forhold til skema 92333.

Resultat af lugtgeneberegningerne i 92333

Bebyggelse	Kumu- lation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits- afstand	Bort- screenet	Genekriterie overholdt
+ Dyringhavevej 1	1	NY	0,00*	0,00*	0,00*	0,00*	302,97	Nej	Ja
+ Ikastvej 55	0	NY	623,81	220,97	561,43	198,87	1.286,33	Ja	Ja
+ Ejstrup Sø, Ejstrup	0	NY	809,31	332,04	768,85	315,44	3.236,60	Ja	Ja

Resultat af lugtgeneberegningerne i 110086

Bebyggelse	Kumu- lation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits- afstand	Bort- screenet	Genekriterie overholdt
+ Dyringhavevej 1	1	NY	0,00*	0,00*	0,00*	0,00*	302,97	Nej	Ja
+ Smedebækvej 40	0	NY	305,56	43,36	305,56	43,36	355,44	Nej	Ja
+ Ikastvej 55	0	NY	623,81	220,97	561,43	198,87	1.286,33	Ja	Ja
+ Ejstrup Sø, Ejstrup	0	NY	809,31	332,04	768,85	315,44	3.236,60	Ja	Ja

På baggrund af lugtgeneberegningen i skema 110086, kan det konkluderes, at selvom Smedebækvej 40 var blevet taget med ved behandlingen af ansøgningen, der endt med godkendelsen pr 23. marts 2017, ville det ikke have ændret på udfaldet. Der ville fortsat være blevet givet godkendelse, idet den korrigerede lugtgeneafstand på 305,56 meter, er mindre end den vægtede gennemsnitsafstand på 355,44 meter.

Af de to ovenfor viste lugtgeneberegninger for skemanr. 92333 og 110086 er det angivet, at der er kumulation for lugt til Dyringhavevej 1. Men da der ikke er, eller var husdyrbrug indenfor 100 meter fra Dyringhavevej 1, må denne angivelse af kumulation betragtes som en fejlindtastning. I skema 110086 er kumulationen dog bibeholdt, idet der er sammenligning til skema 92333, hvor det ikke er muligt at foretage rettelser.

Yderligere for de to ovenfor viste lugtgeneberegninger for skemanr. 92333 og 110086 burde staldsystemet i "Sygestald og udleveringsrum" – set med 2024-viden, have været angivet anderledes. I "Sygestald og udleveringsrum" er staldsystemet angivet som *Dybstrøelse, opdelt lejeareal*. Men i sygestalden burde det have været angivet som *Dybstrøelse*, mens det i udleveringsrummet burde have været *Delvis spaltegulv 25-49 % fast*

For den del af "Sygestald og udleveringsrum" der er sygestald, ville en 2024-korrekt angivelse ikke medføre en anderledes lugtemission, idet emissionen af lugt fra *Dybstrøelse* ved 2017-godkendelsen var ens med lugtemissionen fra *Dybstrøelse, opdelt lejeareal*.

For den del af "Sygestald og udleveringsrum" der var udleveringsrum var emissionen ved 2017-godkendelsen af lugt fra *Delvis spaltegulv 25-49 % fast* mindre end fra *Dybstrøelse, opdelt lejeareal* ($300 \text{ OU}_E \text{ s}^{-1}$ mod $450 \text{ OU}_E \text{ s}^{-1}$, pr. ton dyr på stald). Der kan argumenteres for, at udleveringsrummet udgør ca. 1/3-del af arealet i Sygestald og Udleveringsrum. Men der kan også argumenteres for at antal ton dyr på stald – alt andet lige – er meget større i Udleveringsrummet, end i Sygestalden. Det er dog ikke beregnet, hvor meget mindre lugtemissionen ville have været, hvis staldsystemerne havde været angivet, som det er praksis i 2024, netop fordi det beregningsmæssigt blot ville betyde mindre lugtemission. Ved en retlig lovliggørelse bør staldsystemet dog ændres til *Dybstrøelse* i Sygestalden, og *Delvis spaltegulv, 25-49% fast* i Udleveringsrummet.

Som delkonklusion vurderer Ikast-Brande Kommune på baggrund af ovenstående, at afgørelsen om godkendelse pr. 23. marts 2017 ikke ville have været anderledes, hvis også Smedebækvej 40 havde været angivet som nabo uden landbrugspligt, og staldsystemet i Sygestald og udleveringsrum havde været angivet som det praktiseres med 2024 viden. I de hidtil præsenterede beregninger, har de 440 m² dybstrøelses i bygning 6 ikke været medtaget.

I det følgende fremgår Ikast-Brande Kommunes beregninger og vurderinger hvis de 440 m² dybstrøelse, der blev glemt i ansøgningen og derfor også i godkendelsen, rent faktisk havde været medtaget.

Staldene er emissionsmæssigt sammenhængende, så i skemanr. 111801 er Sygestald blot udvidet til også at omfatte dybstrøelsesområdet. Dernæst er antal dyr og antal stipladser reguleret tilsvarende, som beskrevet ovenfor.

Endelig er 'staldrummet' i Sygestald og Udleveringsrum korrigeret – dvs øget. Som også beskrevet i ansøgningen om lovliggørelse, var det almindeligt, at man ikke var opmærksom på at indtegne staldene korrekt, idet det var antallet af kg dyr på stald, der var afgørende, og ikke produktionsarealet. Ved en besigtigelse af staldene, var det tydeligt, at 'stald-rummet' ikke var indtegnet i overensstemmelse med det faktiske. Der ændres ikke på antal dyr på stald. Det betyder at ændringen af stald-rummet blot vil påvirke den vægtede gennemsnitsafstand. Ikke vist, men det blev beregnet at lugtcentrum herved blev flyttet 2 cm tættere på Dyringhavevej 1, og 4 cm længere væk fra Smedebækvej 40. Altså meget marginalt.

Resultat af lugtgeneberegningerne i 111801

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Dyringhavevej 1	0	NY	363,00	45,63	363,00	45,63	367,31	Nej	Ja
+ Smedebækvej 40	0	NY	363,00	45,63	363,00	45,63	363,38	Nej	Ja
+ Smedebækvej 38	0	NY	357,13	43,36	357,13	43,36	423,48	Nej	Ja
+ Ikastvej 55	0	NY	709,10	220,97	638,19	198,87	1.283,72	Ja	Ja
+ Ejstrup Sø, Ejstrup	0	NY	916,21	332,04	870,40	315,44	3.237,48	Ja	Ja

På baggrund af lugtgeneberegningen i skema 111801, kan det konkluderes, at hvis det glemte dybstrøelsesareal på 440 m², og den korrekte indtegnning af Sygestald og Udleveringsrum var blevet medtaget ved behandlingen af ansøgningen, der endte med godkendelsen pr 23. marts 2017, ville det ikke have ændret på udfaldet. Det ville fortsat være blevet givet godkendelse, idet den korrigerede lugtgeneafstand for nabobeboelse på ejendom uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone mv. ville være overholdt.

Lugtgeneberegningerne i Husdyrgodkendelse.dk blev før 1. august 2017 beregnet på baggrund af antal kg dyr på stald pr tid. Efter 1. august 2017 beregnes lugtemissionen på baggrund af antal m², hvor dyr kan opholde sig, og har mulighed for at afsætte gødning. Dette paradigmeskifte i lugtemissionsvurderingen kan betragtes som ny viden. Og det skal ifølge klagenævnets opfattelse indtages i vurderingen af adgangen til retlig lovliggørelse.

Lugtparadigmeskiftet

Paradigmeskiftet fra 'lugt pr kg dyr' til 'lugt pr areal dyret har til rådighed' var ikke baseret på ny viden om emissionen af lugt. Det var blot en ny måde at udtrykke den hidtidige viden om lugtemission på. Det betyder også, at et slagtesvinehold, der drives efter 'standard-forhold', for ind- og afgangsvægt, samt stiareal pr dyr, vil have de samme beregnede emissioner af lugt, samt de samme lugtgeneafstande, uanset om lugtemission og lugtgeneafstand blev beregnet efter metoden før, eller efter 1. august 2017.

I det øjeblik slagtesvin ikke produceres under standard-forhold, vil der opstå en forskel på den beregnede lugtemission, og den beregnede lugtgeneafstand mellem hhv. før og efter 1. august 2017.

Slagtesvin der produceres med væsentlig mere stiplads pr gris (m^2/gris) vil således beregningsteknisk få en større lugtafgivelse efter 1. august 2017, end beregnet før 1. august 2017. Og det selvom den reelle lugtafgivelse er upåvirket af beregningsmetoden.

Problemstillingen blev adresseret i forarbejderne til den nye husdyrgodkendelsesbekendtgørelse pr 1. august 2017, hvor den nye måde at udtrykke ammoniak- og lugtemission blev indfaset. En arbejdsgruppe under Aarhus Universitet beskrev det i udgivelserne "Fra produktionsbaseret til arealbaseret emissionsberegning (Del 1 og Del 2).

I del 1 beskrives det, at de specielle forhold, der er gældende for økologisk svineproduktion, som fx fodertype og sammensætning og tilvækst ikke berettiger en mindre ammoniakemission end fra fx konventionel produktion. Det beskrives også, at der som udgangspunkt er en stor sammenhæng mellem emissionen af ammoniak og lugt.

Ved beregning af lugtemissionen i del 2, er der en manglende konsekvens mellem vurderingen af lugt kontra ammoniak i del 1. Denne manglende konsekvens vurderes overordnet at have sit udspring i, at der ikke er lavet undersøgelser eller målinger af ammoniak- eller lugtemissionen fra ikke-traditionelle produktionssystemer.

I del 2 konverteres lugtemissionen i OU_E/s pr ton dyr på stald, til produktionsareal, på baggrund af produktionsarealet. Det giver den direkte konsekvens, at selvom ammoniakemissionen pr produceret enhed stort set er ens i en konventionel drevet slagtesvineproduktion på et delvis spaltegulv med 50-75% fast gulv, og en økologisk drevet produktion, så bliver lugtemissionen fra økologisk produktion beregnet til at være markant mindre end i et konventionelt system, når emissionen angives pr produktionsareal. Ikast-Brande Kommune er helt på linje med de betragtninger, der angives i forarbejdet.

Gyllekanalerne i langt den største del af produktionsarealer på Dyringhavevej 3, tømmes via linespil. Og da det er evident, at hyppig tømning af gyllekanaler med linespil resulterer i lavere lugtemission – som beskrevet for virkemidlet 'Hyppigt udsugning', er det også Ikast-Brande Kommunes vurdering, at emissionen af lugt fra Dyringhavevej 3, er langt mindre end $29 \text{ OU}_E \text{ s}^{-1}/\text{m}^2$.

Ikast-Brande Kommune har foretaget beregninger, for at kunne foretage en vurdering af en forventet lugtemission fra anlægget på Dyringhavevej 3.

Gennemsnitsvægten pr gris er 63,07 kg, beregnet ud fra formlen ' $V_d = (V_u + V_i)/2 \cdot P/(P+E) \cdot (100 - M/2)/100$ ', der er angivet side 77 i del 2. Indgangs- og afgangsvægt er 28 kg hhv. 115 kg, ifølge godkendelsen. P er beregnet ud fra forudsætningerne: $365 \text{ dage}/3,7 \text{ hold/år} = 98,65 \text{ dage pr hold}$. Da der regnes med 10 tomdage, er den reelle produktionstid (P) = 88,65 dage. Dødeligheden (M) er antaget at være 3,7%.

Lugtemissionen i henhold til Miljøstyrelsens lugtvejledning (før 1/8 2017) var for slagtesvin på delvis spaltegulve og øvrige staldsystemer 300 hhv. 450 OU_E/ton dyr. På Dyringhavevej 3 har slagtesvinene mindst $1,2 \text{ m}^2$ pr dyr, hvilket er markant mere end minimumskravet på $0,65 \text{ m}^2$ for konventionel produktion. Med $1,2 \text{ m}^2$ pr dyr, kan lugtemissionen ved konvertering fra før 1. august

2017 til efter 1. august 2017 beregnes til 15,77 OU_E/m² og 23,65 OU_E/m² for hhv. delvis spaltegulv og dybstrøelse.

Ikast Brande Kommune har opmålt/vurderet, at der er 4.580 m² delvis spaltegulv (4300 m² i den store stald, og ca. 280 m² i udleveringsrummet), og 800 m² dybstrøelse (440 m² i tidligere foderlade, 110 m² og 250 m² 'Ungdyrstald' og 'Kalvestald'). Ansøger angiver, at der er 302 m² i Udleveringsrummet, og 649,6 m² i Sygestalden. Da ansøger har opmålt et større areal end Ikast-Brande Kommune har vurderet, er der regnet videre på ansøgers tal.

Hermed beregner Ikast-Brande Kommune en forventet lugtemission på 98.352 OU_E (((4.300+302 m²) * 15,77 OU_E/m²) + (440+650 m² * 23,65 OU_E/m²)).

I scenarieberegning 111801 er det beregnet, at lugtgenekriteriet netop er overholdt ved en emission på op til 102.240 OU_E. Den ovenfor beregnede forventede emission på 98.352 OU_E er altså ca. 4% mindre end den emission, der ville kunne accepteres indenfor lugtgenegrænsen.

Med baggrund i Ikast-Brande Kommunes beregninger og vurderinger af lugtemissionen (med 2024-viden) fra den konkrete produktion på adressen, vurderer Ikast-Brande Kommune, at lugtgenekriterierne også ville være opfyldt ved sagsbehandlingen i 2017, hvis det glemte dybstrøelsesareal havde været medtaget ved sagsbehandlingen.

BAT

Ikast-Brande Kommune har i det følgende beregnet og vurderet, om BAT-kravet ville have været opfyldt, hvis de glemte ca. 440 m² dybstrøelse havde været medtaget i ansøgningen i 2017.

I den oprindelige ansøgning (92333) og godkendelse var BAT-kravet for ammoniakemission opfyldt, idet emissionen var 5.197 kg, og kravet var 5.738 kg.

I scenarieberegning 111808 er de ca. 440 m² dybstrøelse, der var glemt i den oprindelige ansøgning (92333) medtaget i BAT-beregningen. BAT-beregningen viser, at kravet ville være 6.210 kg NH₃-N. Og da den beregnede faktiske emission var 5.587 kg NH₃-N, ville BAT-kravet for ammoniakemission også være opfyldt, hvis de ca. 440 m² dybstrøelse ikke havde været glemt.

Dermed ville BAT-kravet også have været opfyldt ved behandlingen af ansøgningen og godkendelsen i 2017.

Da der i den oprindelige ansøgning ikke er anvendt virkemidler til at reducere ammoniakemissionen, har BAT-kravet været opfyldt på staldtypeniveau. Det betyder, at det glemte dybstrøelsesområde, samt staldsystemet i Sygestald og Udleveringsstald kan vurderes særskilt, ved en vurdering af om BAT-kravet ville kunne opfyldes med nyeste viden. dvs., de værdier der fremgår af bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (Bek 443 af 26. april 2023). Dybstrøelsesafsnittet på 440 m², der var glemt, kan netop derfor argumenteres at være nyt. Men uanset om afsnittet er nye eller eksisterende, er BAT-kravet for slagtesvin på dybstrøelse 2,3 kg NH₃-N, og derfor ville BAT-kravet også være opfyldt ved vurdering efter nyeste viden. Ligeledes gælder for Sygestald og Udleveringsstald, idet emissionen fra *Dybstrøelse*, *Dybstrøelse*, *opdelt lejeareal* og *Delvis spaltegulv 25-49% fast*, har en reel ammoniakemission, der enten er ens med, eller mindre end BAT-kravet for staldsystemerne.

Med baggrund heri, er det Ikast-Brande Kommunes vurdering, at spørgsmålet om overholdelse af ammoniak-BAT-kravet, ikke taler imod en retlig lovliggørelse af dybstrøelsesområdet, eller korrigering af staldsystemerne i området med Sygestald og Udleveringsstald.

Væsentlige gener, og forurening

Ikast-Brande Kommune har vurderet, om en retlig lovliggørelse af det ca. 440 m² store dybstrøelsesområde, og ændrende benævnelser af staldsystemerne i Sygestald og Udleveringsstald, kan medføre at det påtænkte lovliggjorte vil medføre gener, der ikke indgik i vurderingerne i 2017.

Den påtænkte lovliggørelse vil ikke ændre produktionstilladelsen. Der vil også efter en lovliggørelse være tilladelse til at producere 16.000 slagtesvin pr år, i vægtintervallet fra 28 kg til 115 kg. Det betyder, at en lovliggørelse ikke ændre på arten af, eller mængden af følgeaktiviteter, som fx transporter til- og fra anlægget, eller transportveje, på anvendelsen af lys, på genereringen af støj og støv, eller på forekomsten af skadedyr. Ligeledes vil der ikke været et ændret forbrug af resourcer, som fx foder, halm, og lignende. Følgelig vil der derfor heller ikke blive genereret en ændring i mængden, eller arten af affald. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at en lovliggørelse, ikke vil generere gener eller anden påvirkning, som ikke indgik i vurderingen ved behandlingen af ansøgning i 2017.

Det påtænkte lovliggjorte vedrører ikke etableringer. Derfor er det Ikast-Brande Kommunes vurdering, at det påtænkt lovliggjorte ikke vil have en landskabelig påvirkning, i forhold til det der blev vurderet oprindeligt i 2017.

Beregningen af påvirkning af natur er stort set uændret, efter den påtænkte lovliggørelse. Med 'stort set uændret' menes, at der er meget små ændringer, som må tilskrives decimalafrundning, samt ændrede antal dyr pr stald. Det er dog fortsat således, at de to §3-moser får en merdeposition på 0,1 kg N/ha, således totaldepositionen bliver 0,2 og 0,4 kg N/ha. En ammoniakfølsom skov beregnes til en merdeposition på 0,3 kg N/ha, til en uændret totaldeposition på 0,7 kg N/ha. Kategori 1 natur og kategori 2 natur har uændret 0 kg N/ha i mer- og totaldeposition.

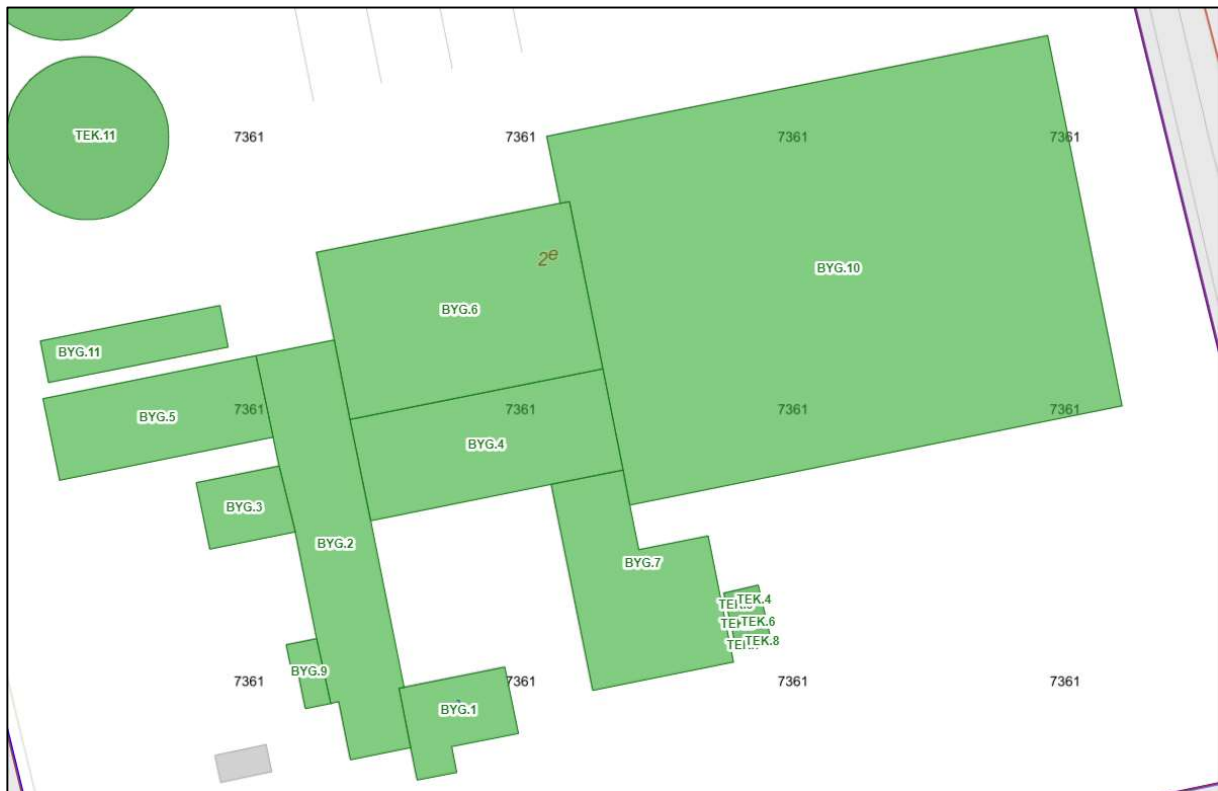
På den baggrund vurderer Ikast-Brande Kommune, at den påtænkte lovliggørelse ikke vil medvirke til at kategori 1, 2 og 3 natur påvirkes anderledes, end ved den oprindelige behandling af ansøgningen i 2017.

Konklusion

Ikast-Brande Kommune har vurderet ansøgers ønske om retlig lovliggørelse af;

- 440 m² dybstrøelse til slagtesvin etableret i BBR-bygning 6
- Korrektion af staldområde i BBR-bygning 4, samt nordlige del af BBR-bygning 2
- Korrektion af staldsystem i BBR-bygning 4, samt nordlige del af BBR-bygning 2
- Korrektion af staldsystem i BBR-bygning 5.

Etableringen i BBR-bygning 6, samt korrektionerne i BBR-bygning 4 og 5 har teknisk karakter, idet de ikke har en forurenings- eller genemæssig betydning.

Etableringen og korrektionerne er ændringer i forhold til den miljøgodkendelse der blev afgjort 23. marts 2017 af Ikast-Brande Kommune.

Ikast-Brande Kommune har beregnet og vurderet om miljøgodkendelsen fra 23. marts 2017 også ville være blive givet, hvis etableringen og korrektionerne havde været en del af det ansøgte. Beregningerne og vurderingerne er foretaget på baggrund af de love, regler og retningslinjer, der var gælden på tidspunktet miljøgodkendelsens afgørelse. Dernæst har Ikast-Brande Kommune ind-draget ny viden, samt de love og regler der pt er gældende. Endelig har Ikast-Brande Kommune beregnet og vurderet om etableringen og det korrigerede ville have en virkning på det landskabelig udtryk, og på omboende i form af gener, samt på natur.

På baggrund af;

- at lugtgeneafstande til naboer, samt generelle afstandskrav ville være overholdt,
- at kravene for maksimalpåvirkning af natur ville være overholdt,
- at BAT-kravene ville være overholdt,
- at gener for omboende ikke ville være væsentlige,
- at landskabelige hensyn ikke ville være påvirket,
- at det ikke ville medføre væsentlig øget forurening,

hvis det etablerede og korrigerede havde været en del af miljøgodkendelsen afgjort 23. marts 2017 lovliggør Ikast-Brande Kommune det etablerede og korrigerede.

Husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningsskema (241520)

Dette er en ansøgning om godkendelse af et husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 16 a.

Versionsnummer:
5

Indsendelsesdato:
22-03-2024

Genereringsdato:
17-06-2024

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	20129891
Husdyrbrugets navn	Brunbjerggaard
Beliggenhedsadresse	Dyringhavevej 3
Postnummer	7361
By	Ejstrupholm

Ansøger

Ansøger navn	I/S Overtorp v. Nielli Simmelsgaard
Ansøger adresse	Åhusevej 68,
Ansøger postnummer	7470
Ansøger by	Karup
Ansøger telefon	25139051
Ansøger email	overtorp@overtorp.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	27428843
Konsulent virksomhedsnavn	SAGRO I/S
Konsulent navn	Per Lousdal
Konsulent adresse	Birk Centerpark 24
Konsulent postnummer	7400
Konsulent by	Herning
Konsulent telefon	96296641
Konsulent email	pll@sagro.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	1460948
CHR numre	23706

Kort beskrivelse:
ansøgning om ny miljøgodkendelse

Ansøgning (241520) | Gennemse & indsend ?

Her er alle indtastninger og beregningsresultater samlet på en side, der kan udskrives som en samlet PDF.

Dette er en ansøgning om godkendelse af et husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 16 a.

Typen af IE-husdyrbrug:
IE-slagtesvin

Lugtberegningen er erstattet af en konkret OML-beregning:
Ikke angivet

Omfatter flere husdyrbrug (§16c):
Nej

Kort beskrivelse:
ansøgning om ny miljøgodkendelse

Versionsnummer:
5

1. Basisoplysninger

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	20129891
Husdyrbrugets navn	Brunbjerggaard
Beliggenhedsadresse	Dyringhavevej 3
Postnummer	7361
By	Ejstrupholm

Ansøger

Ansøgersnavn	I/S Overtorp v. Nielli Simmelsgaard
Ansøgeradresse	Åhusevej 68,
Ansøgerpostnummer	7470
Ansøgerby	Karup
Ansøgertelefon	25139051
Ansøger-email	overtorp@overtorp.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	27428843
Konsulent virksomhedsnavn	SAGRO I/S
Konsulentnavn	Per Lousdal
Konsulentadresse	Birk Centerpark 24
Konsulentpostnummer	7400
Konsulentby	Herning
Konsulenttelefon	96296641
Konsulent-email	pll@sagro.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	1460948
CHR numre	23706

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 2e - Smedebæk Mølle, Ejstrup

2. Overblik over stalde og produktioner

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m²)
Ansøgt drift						
Slagtesvin med udeareal	4905	Naturlig ventilation	3 m	(#634668) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	4306
Sygestald og udleveringsrum	1236	Blandet ventilation	3 m	(#646322) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	302
				(#634670) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	0	650
Bufferstald og udlevering	675	Blandet ventilation	3 m	(#646138) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	0	440
Sum						5698
Nudrift						
Slagtesvin med udeareal	4905	Naturlig ventilation	3 m	(#634669) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	4306
Sygestald og udleveringsrum	1236	Blandet ventilation	3 m	(#685684) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	0	650
				(#685683) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	302
Bufferstald og udlevering	675	Blandet ventilation	3 m	(#685681) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	0	440
Sum						5698
8 års drift						
Gold og kælvningsafsnit	236	Blandet ventilation	3 m	(#646026) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	200
Kalvestald	483	Naturlig ventilation	3 m	(#646029) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	400
Sygestald og udleveringsrum	1236	Blandet ventilation	3 m	(#646027) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	800
Sengestald	2280	Naturlig ventilation	3 m	(#646028) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	2000
Sum						3400

3. Overblik over husdyrgødning

Opbevaringslagre				
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension Areal (m ²)
Ansøgt drift				
Gyllebeholder 1 (1500 m3)	Flydende			412
Gyllebeholder 2 (2000 m3)	Flydende			553
Gyllebeholder 3 (3000 m3)	Flydende			699
Møddingsplads gl. godkendelse	Fast			916
Mødding i køresilo	Fast			2000
Plads til container	Fast			351
Nudrift				
Gyllebeholder 1 (1500 m3)	Flydende			412
Gyllebeholder 2 (2000 m3)	Flydende			553
Gyllebeholder 3 (3000 m3)	Flydende			699
Møddingsplads gl. godkendelse	Fast			916
Mødding i køresilo	Fast			2000
8 års drift				
Gyllebeholder 1 (1500 m3)	Flydende			412
Gyllebeholder 2 (2000 m3)	Flydende			553
Gyllebeholder 3 (3000 m3)	Flydende			699
Møddingsplads gl. godkendelse	Fast			916

Gødningsandele			
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger	Areal (m²)
Ansøgt drift			
Møddingsplads gl. godkendelse	Svin, dybstrøelse		200
Mødding i køresilo	Svin, dybstrøelse		500
Plads til container	Svin, dybstrøelse		150
Nudrift			
Møddingsplads gl. godkendelse	Svin, dybstrøelse		200
Mødding i køresilo	Svin, dybstrøelse		1500
8 års drift			
Møddingsplads gl. godkendelse	Kvæg, heste, får og geder		200

4. Ammoniakemission

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	9109,2	2111,1	11220,3
Nudrift	9109,2	3556,1	12665,3
8 års-drift	3752,0	738,1	4490,1

4.2 Resultater fra staldafsnit

4.2.1 Ammoniakemission og reducerende tiltag på staldafsnit og produktioner

Navn på staldafsnit: <i>Gold og kælvningsafsnit</i>					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift - Ingen data					
Nudrift - Ingen data					
8 års-drift					
(#646026) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	200	168,0	0,0	0,0	168,0

Navn på staldafsnit: <i>Kalvestald</i>					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift - Ingen data					
Nudrift - Ingen data					
8 års-drift					
(#646029) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	400	336,0	0,0	0,0	336,0

Navn på staldafsnit: <i>Slagtesvin med udeareal</i>					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#634668) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	4306	6028,4	0,0	0,0	6028,4
Nudrift					
(#634669) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	4306	6028,4	0,0	0,0	6028,4
8 års-drift - Ingen data					

Navn på staldafsnit: Sygestald og udleveringsrum					
Produktion	Produktionsareal (m²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#646322) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	302	573,8	0,0	0,0	573,8
(#634670) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	650	1495,0	0,0	0,0	1495,0
Sum	952	2068,8	0,0	0,0	2068,8
Nudrift					
(#685683) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	302	573,8	0,0	0,0	573,8
(#685684) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	650	1495,0	0,0	0,0	1495,0
Sum	952	2068,8	0,0	0,0	2068,8
8 års-drift					
(#646027) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	800	928,0	0,0	0,0	928,0

Navn på staldafsnit: Sengestald					
Produktion	Produktionsareal (m²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift - Ingen data					
Nudrift - Ingen data					
8 års-drift					
(#646028) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	2000	2320,0	0,0	0,0	2320,0

Navn på staldafsnit: Bufferstald og udlevering					
Produktion	Produktionsareal (m²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#646138) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	440	1012,0	0,0	0,0	1012,0
Nudrift					
(#685681) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	440	1012,0	0,0	0,0	1012,0
8 års-drift - Ingen data					

4.3 Resultater for lagre

4.3.1 Ammoniakemission og effekt af miljøteknologi på lagre med flydende husdyrgødning

Lagre med flydende husdyrgødning				
Lagernavn	Overfladeareal (m²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission for lager (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift				
Gyllebeholder 1 (1500 m3)	412	165,0	0,0	165,0
Gyllebeholder 2 (2000 m3)	553	221,4	0,0	221,4
Gyllebeholder 3 (3000 m3)	699	279,8	0,0	279,8
Nudrift				
Gyllebeholder 1 (1500 m3)	412	165,0	0,0	165,0
Gyllebeholder 2 (2000 m3)	553	221,4	0,0	221,4
Gyllebeholder 3 (3000 m3)	699	279,8	0,0	279,8
8 års-drift				
Gyllebeholder 1 (1500 m3)	412	165,0	0,0	165,0
Gyllebeholder 2 (2000 m3)	553	221,4	0,0	221,4
Gyllebeholder 3 (3000 m3)	699	279,8	0,0	279,8

4.3.2 Andele af gødningstyper i og ammoniakemission fra lagre med fast husdyrgødning

Lagre med fast husdyrgødning					
Lagernavn	Grundareal for lager (m ²)	Gødningstype for andel	Areal af andel af gødningstype (m ²)	Areal af andel udgør af samlet grundareal (%)	Ammoniakemission fra andel (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
Møddingsplads gl. godkendelse	916	Svin, dybstrøelse	200	21,8	340,0
Mødding i køresilo	2000	Svin, dybstrøelse	500	25,0	850,0
Plads til container	351	Svin, dybstrøelse	150	42,7	255,0
Nudrift					
Møddingsplads gl. godkendelse	916	Svin, dybstrøelse	200	21,8	340,0
Mødding i køresilo	2000	Svin, dybstrøelse	1500	75,0	2550,0
8 års-drift					
Møddingsplads gl. godkendelse	916	Kvæg, heste, får og geder	200	21,8	72,0

4.3.3 Oversigt over husdyrgødningstyper produceret i ansøgt drift

Gødningstyper produceret fra de valgte dyretype og staldsystemer <i>Gødningstype fra produktion:</i> Ingen fast gødning <i>Gødningstype fra produktion:</i> Svin, dybstrøelse Angivne gødningstyper i indtegnede lagre <i>Gødningstype fra lager:</i> Flydende gødning <i>Gødningstype fra lager:</i> Svin, dybstrøelse
--

5. BAT

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	9109	2111	11220
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	9109	2111	11220
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT				
Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens begrundelse
9109				

Beregninger af progressive BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for produktioner i nye stalde
Ansøgningen indeholder ikke produktioner med dyretype og staldsystemer hvor BAT kravet bestemmes progressivt ud fra arealet.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N /(m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N /(m ² · år)) ^c
Slagtesvin med udeareal	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	1,40
Sygestald og udleveringsrum	Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	Eksisterende staldafsnit	2,30	2,30
Sygestald og udleveringsrum	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	1,90
Bufferstald og udlevering	Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	Eksisterende staldafsnit	2,30	2,30

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	Areal (m ²)	BAT krav (kg NH ₃ -N /(m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)
(#634668) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	4306	1,40	1	6028		
(#634670) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	650	2,30	1	1495		
(#646322) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	302	1,90	1	574		
(#646138) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	440	2,30	1	1012		

6. Nabopåvirkning

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Dyringhavevej 1 	0	NY	599,2	599,2	358,8	Nej
Stald: Kalvestald		NY (ansøgt)	0	0	0	Ja
		NY (nudrift)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	0	0	0	Ja
		FMK (nudrift)	0	0	-	-
+ Stald: Sygestald og udleveringsrum		NY (ansøgt)	137,5	137,5	306,7	Ja
		NY (nudrift)	137,5	137,5	-	-
		FMK (ansøgt)	115,4	115,4	306,7	Ja
		FMK (nudrift)	115,4	115,4	-	-
+ Stald: Gold og kælvningsafsnit		NY (ansøgt)	137,5	137,5	306,7	Ja
		NY (nudrift)	137,5	137,5	-	-
		FMK (ansøgt)	115,4	115,4	306,7	Ja
		FMK (nudrift)	115,4	115,4	-	-
+ Stald: Bufferstald og udlevering		NY (ansøgt)	190,2	190,2	313,3	Ja
		NY (nudrift)	190,2	190,2	-	-
		FMK (ansøgt)	139,6	139,6	312,8	Ja
		FMK (nudrift)	139,6	139,6	-	-
+ Stald: Slagtesvin med udeareal		NY (ansøgt)	599,2	599,2	358,8	Nej
		NY (nudrift)	599,2	599,2	-	-
		FMK (ansøgt)	282,4	282,4	362,9	Ja
		FMK (nudrift)	282,4	282,4	-	-
+ Stald: Sengestald		NY (ansøgt)	599,2	599,2	358,8	Nej
		NY (nudrift)	599,2	599,2	-	-
		FMK (ansøgt)	282,4	282,4	362,9	Ja
		FMK (nudrift)	282,4	282,4	-	-
Smedebækvej 40 	0	NY	599,2	599,2	376,3	Nej
Stald: Sengestald		NY (ansøgt)	0	0	0	Ja
		NY (nudrift)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	0	0	0	Ja
		FMK (nudrift)	0	0	-	-
+ Stald: Slagtesvin med udeareal		NY (ansøgt)	434,3	434,3	357,5	Nej
		NY (nudrift)	434,3	434,3	-	-
		FMK (ansøgt)	245,5	245,5	357,5	Ja
		FMK (nudrift)	245,5	245,5	-	-

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
+ Stald: Gold og kælvningsafsnit		NY (ansøgt)	434,3	434,3	357,5	Nej
		NY (nudrift)	434,3	434,3	-	-
		FMK (ansøgt)	245,5	245,5	357,5	Ja
		FMK (nudrift)	245,5	245,5	-	-
+ Stald: Bufferstald og udlevering		NY (ansøgt)	491,9	491,9	364,5	Nej
		NY (nudrift)	491,9	491,9	-	-
		FMK (ansøgt)	257,8	257,8	362,4	Ja
		FMK (nudrift)	257,8	257,8	-	-
+ Stald: Sygestald og udleveringsrum		NY (ansøgt)	599,2	599,2	376,3	Nej
		NY (nudrift)	599,2	599,2	-	-
		FMK (ansøgt)	282,4	282,4	372,5	Ja
		FMK (nudrift)	282,4	282,4	-	-
+ Stald: Kalvestald		NY (ansøgt)	599,2	599,2	376,3	Nej
		NY (nudrift)	599,2	599,2	-	-
		FMK (ansøgt)	282,4	282,4	372,5	Ja
		FMK (nudrift)	282,4	282,4	-	-
Samlet bebyggelse 	0	NY	1096,4	986,7	1277,8	Ja
Ejstrup Sø, Ejstrup 	0	NY	1405,1	1334,8	3234,6	Ja

6.2.1 Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 34 (50 % reglen).

Konsekvenszone: 1397 m

6.3 Lugtgeneberegninger - detaljer om staldafsnit

Bebyggelse: Dyringhavevej 1 Opretter: Ansøger			Bebyggelse: Smedebækvej 40 Opretter: Ansøger		
Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader	Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
Kalvestald	299,5	Nej	Sengestald	356,8	Nej
Sygestald og udleveringsrum	306,7	Nej	Slagtesvin med udeareal	357,5	Nej
Gold og kælvningsafsnit	325,2	Nej	Gold og kælvningsafsnit	408,6	Nej
Bufferstald og udlevering	326,0	Nej	Bufferstald og udlevering	410,2	Nej
Slagtesvin med udeareal	379,0	Nej	Sygestald og udleveringsrum	422,6	Nej
Sengestald	379,2	Nej	Kalvestald	425,8	Nej

Bebyggelse: Samlet bebyggelse Opretter: Ansøger		
Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
Kalvestald	1232,7	Ja
Sygestald og udleveringsrum	1247,2	Ja
Gold og kælvningsafsnit	1264,3	Ja
Bufferstald og udlevering	1269,8	Ja
Sengestald	1286,9	Ja
Slagtesvin med udeareal	1288,0	Ja

Bebyggelse: Ejstrup Sø, Ejstrup Opretter: Ansøger		
Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
Kalvestald	3214,8	Ja
Sygestald og udleveringsrum	3227,3	Ja
Sengestald	3234,0	Ja
Slagtesvin med udeareal	3235,4	Ja
Gold og kælvningsafsnit	3237,2	Ja
Bufferstald og udlevering	3243,1	Ja

6.4 Lugtemission fra produktioner

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
Slagtesvin med udeareal	ProduktionsId	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	634668	0	60284,0	124874,0	0	60284,0	124874,0	4306
Sygestald og udleveringsrum	ProduktionsId	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	646322	0	4228,0	8758,0	0	4228,0	8758,0	302
	634670	0	9100,0	27950,0	0	9100,0	27950,0	650
Bufferstald og udlevering	ProduktionsId	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	646138	0	6160,0	18920,0	0	6160,0	18920,0	440
Sum			79772	180502		79772	180502	

Nudrift								
Staldafsnit								
Slagtesvin med udeareal	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	634669	0	60284,0	124874,0	0	60284,0	124874,0	4306
Sygestald og udleveringsrum	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	685684	0	9100,0	27950,0	0	9100,0	27950,0	650
	685683	0	4228,0	8758,0	0	4228,0	8758,0	302
Bufferstald og udlevering	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	685681	0	6160,0	18920,0	0	6160,0	18920,0	440
Sum			79772	180502		79772	180502	

7. Naturområder

7.1 Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: 11220,3 (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift) 6730,2 (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift) -1445,0 (kg NH₃-N/år)

7.2 Overblik over naturpunkter

Naturpunkt: 3.4 Overdrev	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med lav bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,5 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	-0,1 kg N/ha/år
Total deposition	0,8 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: 3.4 Overdrev				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition (nudrift) (kg N/ha/år)	Merdeposition (8 års-drift) (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
S: Gold og kælvningsafs nit	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kalvestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Sygestald og udleveringsrum	Landbrug	0,0	0,1	0,1
S: Sengestald	Landbrug	0,0	-0,2	0,0
S: Bufferstald og udlevering	Landbrug	0,0	0,1	0,1
G: Møddingsplads gl. godkendelse	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Mødding i køresilo	Landbrug	-0,1	0,1	0,1
G: Plads til container	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Slagtesvin med udeareal	Landbrug	0,0	0,4	0,4
G: Gyllebeholder 1 (1500 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder 2 (2000 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder 3 (3000 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0

Naturpunkt: 3.3 Overdrev	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med lav bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,3 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,4 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: 3.3 Overdrev				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: Gold og kælvningsafs nit	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kalvestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Sygestald og udlever ngsrum	Landbrug	0,0	0,0	0,1
S: Sengestald	Landbrug	0,0	-0,1	0,0
S: Bufferstald og udleve ring	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Møddingsplads gl. go dkendelse	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Mødding i køresilo	Landbrug	-0,1	0,0	0,0
G: Plads til container	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Slagtesvin med udear eal	Landbrug	0,0	0,2	0,2
G: Gyllebeholder 1 (150 0 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder 2 (200 0 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder 3 (300 0 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0

Naturpunkt: 3.2 Overdrev	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med lav bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,5 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	-0,1 kg N/ha/år
Total deposition	0,9 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: 3.2 Overdrev				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition (nudrift)	Merdeposition (8 års-drift)	Totaldeposition
		(kg N/ha/år)	(kg N/ha/år)	(kg N/ha/år)
S: Gold og kælvningsafs nit	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kalvestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Sygestald og udleveringsrum	Landbrug	0,0	0,1	0,2
S: Sengestald	Landbrug	0,0	-0,2	0,0
S: Bufferstald og udlevering	Landbrug	0,0	0,1	0,1
G: Møddingsplads gl. godkendelse	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Mødding i køresilo	Landbrug	-0,1	0,1	0,1
G: Plads til container	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Slagtesvin med udeareal	Landbrug	0,0	0,5	0,5
G: Gyllebeholder 1 (1500 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder 2 (2000 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder 3 (3000 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0

Naturpunkt: 3.1 Mose	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Ansøger
Ruhed	Skov
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	1,0 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	-0,2 kg N/ha/år
Total deposition	1,6 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: 3.1 Mose				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: Gold og kælvningsafs nit	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kalvestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Sygestald og udlever ngsrum	Landbrug	0,0	0,2	0,3
S: Sengestald	Landbrug	0,0	-0,3	0,0
S: Bufferstald og udleve ring	Landbrug	0,0	0,2	0,2
G: Møddingsplads gl. go dkendelse	Landbrug	0,0	0,0	0,1
G: Mødding i køresilo	Landbrug	-0,3	0,1	0,1
G: Plads til container	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Slagtesvin med udear eal	Landbrug	0,0	0,8	0,8
G: Gyllebeholder 1 (150 0 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder 2 (200 0 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder 3 (300 0 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,1

Naturpunkt: 2.1 Hede	
Kategori	Kategori 2
Opretter	Ansøger
Ruhed	Skov
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,0 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,0 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: 2.1 Hede				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition (nudrift)	Merdeposition (8 års-drift)	Totaldeposition
		(kg N/ha/år)	(kg N/ha/år)	(kg N/ha/år)
S: Gold og kælvningsafsnit	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kalvestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Sygestald og udleveringsrum	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Sengestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Bufferstald og udlevering	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Møddingsplads gl. godkendelse	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Mødding i køresilo	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Plads til container	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Slagtesvin med udeareal	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder 1 (1500 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder 2 (2000 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder 3 (3000 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0

Naturpunkt: 1.1 Habitatnatur	
Kategori	Kategori 1
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med lav bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,0 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,1 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: 1.1 Habitatnatur				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: Gold og kælvningsafs nit	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kalvestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Sygestald og udlever ngsrum	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Sengestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Bufferstald og udleve ring	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Møddingsplads gl. go dkendelse	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Mødding i køresilo	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Plads til container	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Slagtesvin med udear eal	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder 1 (150 0 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder 2 (200 0 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder 3 (300 0 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0

8. Afstande

8.1 Afstande angivet

Markboring - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Slagtesvin med udeareal	45	-
Gødningslager	Plads til container	95	-

Drikkevandsboring - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Slagtesvin med udeareal	41	-
Gødningslager	Plads til container	91	-

Markboring - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Sygestald og udleveringsrum	43	-
Gødningslager	Plads til container	95	-

8.1.1 Yderligere informationer og specielle forhold

Kommentar til afstandsangivelser	Ingen kommentar
----------------------------------	-----------------

8.2 Afstande til naturområder og nabobebyggelser

1.1 Habitatnatur - Naturområde (kategori 1)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Sygestald og udleveringsrum	3192
Gødningslager	Gyllebeholder 3 (3000 m3)	3192

2.1 Hede - Naturområde (kategori 2)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Sygestald og udleveringsrum	3545
Gødningslager	Gyllebeholder 1 (1500 m3)	3574

3.1 Mose - Naturområde (kategori 3)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Sygestald og udleveringsrum	554
Gødningslager	Gyllebeholder 3 (3000 m3)	484

3.2 Overdrev - Naturområde (kategori 3)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Slagtesvin med udeareal	540
Gødningslager	Plads til container	622

3.3 Overdrev - Naturområde (kategori 3)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Slagtesvin med udeareal	531
Gødningslager	Plads til container	595

3.4 Overdrev - Naturområde (kategori 3)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Slagtesvin med udeareal	580
Gødningslager	Plads til container	668

Dyringhavevej 1 - Nabo (Enkelt bolig)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Sygestald og udleveringsrum	266
Gødningslager	Gyllebeholder 1 (1500 m3)	275

Ejstrup Sø, Ejstrup - Nabo (Byzone)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Slagtesvin med udeareal	3200
Gødningslager	Plads til container	3252

Smedebækvej 40 - Nabo (Enkelt bolig)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Slagtesvin med udeareal	313
Gødningslager	Mødding i køresilo	396

Samlet bebyggelse - Nabo (Samlet bebyggelse)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Sygestald og udleveringsrum	1224
Gødningslager	Gyllebeholder 1 (1500 m3)	1271

8.3 Forureningsmæssigt forbundet

50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til enkelt bolig er beregnet til 300 m (model: NY).
Et husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er mere end 100 m, og afstanden mellem husdyrbrugene er ligmed eller kortere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til enkelt bolig. Minimumsafstanden for forureningsmæssigt forbundet er derfor 300 m.

8.3.1 Yderligere informationer om forureningsmæssigt forbundet

Kommentar til forureningsmæssigt forbundet	Ingen kommentar
--	-----------------

9. Supplerende oplysninger

Typen af IE-brug:
IE-slagtesvin

Oplysninger om IE-bruget:
ikke angivet

Generelle oplysningskrav:
ikke angivet

Oplysninger om ventilationsforhold:
Stald: Gold og kælvningsafsnit\nVentilationNaturlig: Ja\nVentilationEffekt: 0,00\nVentilationDriftstid: 0,00\nVentilationType: \nVentilationAfkastHoejde: 0\nVentilationAfkastType: \n\nStald: Ungdyrstald\nVentilationNaturlig: Nej\nVentilationEffekt: 0,00\nVentilationDriftstid: 0,00\nVentilationType: \nVentilationAfkastHoejde: 0\nVentilationAfkastType: \n\nStald: Kalvestald\nVentilationNaturlig: Nej\nVentilationEffekt: 0,00\nVentilationDriftstid: 0,00\nVentilationType: \nVentilationAfkastHoejde: 0\nVentilationAfkastType: \n\nStald: Udeareal\nVentilationNaturlig: Nej\nVentilationEffekt: 0,00\nVentilationDriftstid: 0,00\nVentilationType: \nVentilationAfkastHoejde: 0\nVentilationAfkastType: \n\nStald: Sygestald og udleveringsrum\nVentilationNaturlig: Nej\nVentilationEffekt: 0,00\nVentilationDriftstid: 0,00\nVentilationType: \nVentilationAfkastHoejde: 0\nVentilationAfkastType: \n\nStald: Sengestald\nVentilationNaturlig: Ja\nVentilationEffekt: 0,00\nVentilationDriftstid: 0,00\nVentilationType: \nVentilationAfkastHoejde: 0\nVentilationAfkastType: \n\n

Samlet opbevaringskapacitet:

9.1 Miljøkonsekvensrapport

Beskrivelse af det ansøgte:
ikke angivet

Ansøgtes forventede virkning på miljøet:
ikke angivet

Foranstaltninger for at begrænse det ansøgtes virkning på miljøet:
ikke angivet

Alternative løsninger:
ikke angivet

Ikke teknisk resume:
ikke angivet

Ansvarlig:
Ikke angivet (angives ved indsendelse)

9.2 Bilag

Bilag		
Filnavn	Fil størrelse (KB)	Beskrivelse
§ 16 a_Miljøkonsekvensrapport Dyringhavevej 3 tilrettet 17 juni.docx	12762,382	Miljøkonsekvensrapport Word tilrettet 17 juni
§ 16 a_Miljøkonsekvensrapport Dyringhavevej 3 tilrettet 17 juni.pdf	1456,373	Miljøkonsekvensrapport tilrettet 17 juni
Ansøgning om retlig lovliggørelse.pdf	248,522	Ansøgning om retlig lovliggørelse
§ 16 a_Miljøkonsekvensrapport Dyringhavevej 3 tilrettet 3 maj.docx	12756,744	Miljøkonsekvensrapport
§ 16 a_Miljøkonsekvensrapport Dyringhavevej 3 tilrettet 3 maj.docx	12756,744	Miljøkonsekvensrapport Word
Bilag 1 tegning stald.pdf	232,049	Bilag 1 tegning staldindretning

10. Kortuddrag

Staldafsnit og opbevaringslagre (automatisk)

